

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Πτυχιακή εργασία με θέμα:

Έρευνα χρηστών στην Ιατρική Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών
«Γεώργιος Γεννηματάς»

Φοιτήτρια: Σοφία Ζώνα

Επόπτρια Καθηγήτρια: Αφροδίτη Μάλλιαρη

Θεσσαλονίκη 2011

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία με θέμα «Έρευνα χρηστών στην Ιατρική Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών Γεώργιος Γεννηματάς» πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της πτυχιακής εργασίας του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Αλεξάνδρειου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλονίκης.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όσους συνέβαλαν στην ολοκλήρωση αυτής της εργασίας.

Πρώτα απ' όλα, ευχαριστώ την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου κυρία Αφροδίτη Μάλλιαρη για τη συνεχή καθοδήγηση, την αμέριστη υποστήριξη, τις ουσιώδεις συμβουλές, καθώς και την αδιάκοπη συμπαράσταση και ενθάρρυνση που μου παρείχε σε όλο αυτό το διάστημα. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τις κυρίες Σουγιουλτζή Ειρήνη, Βελαέτη Δήμητρα, Παπαϊωάννου Άρτεμις και Καρατσώλη Ευαγγελία για την πολύτιμη βοήθεια τους σχετικά με το υλικό αλλά και με την διευθέτηση της πτυχιακής μου εργασίας.

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω όλους εκείνους που με στήριξαν και μου συμπαραστάθηκαν στις δυσκολίες που συνάντησα. Αυτοί οι άνθρωποι είναι η οικογένεια μου και οι φίλοι μου. Τους ευχαριστώ για την καθημερινή τους υποστήριξη και υπομονή όταν αντιμετώπιζα μεγάλα διλήμματα. Αυτή η εργασία αφιερώνεται σε όλους αυτούς που συνέβαλαν στην εκπλήρωση του στόχου μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κατάλογων Εικόνων.....	σελ.4
Κατάλογος Πινάκων.....	σελ.5
Κατάλογος Διαγραμμάτων.....	σελ.7
Περίληψη	σελ.9
Εισαγωγή.....	σελ.10
Ιατρικές Βιβλιοθήκες.....	σελ.13
Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Αθηνών.....	σελ.16
Ιατρική Βιβλιοθήκη Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Γεώργιος Γεννηματάς»....	σελ.18
Βιβλιογραφική Ανασκόπηση.....	σελ.24
Μεθοδολογία.....	σελ.32
Αποτελέσματα Έρευνας.....	σελ.38
Συμπεράσματα-Προτάσεις.....	σελ.83
Βιβλιογραφία.....	σελ.85
Παράρτημα.....	σελ.88

Κατάλογος Εικόνων Ιατρικής Βιβλιοθήκης

Εικόνα 1: Αναγνωστήριο.....	σελ.18
Εικόνα 2: Αρχείο ιατρικών βιβλίων και περιοδικών μέχρι το 1985	σελ.20
Εικόνα 3: Ιατρικά βιβλία και περιοδικά από το 2004 μέχρι και σήμερα	σελ.20
Εικόνα 4: Αίθουσα ηλεκτρονικών υπολογιστών.....	σελ.22
Εικόνα 5: Ιατρικά βιβλία και περιοδικά από το 1986-2003.....	σελ.23

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 1: Φύλο.....	σελ.39
Πίνακας 2: Επισκέψεις στη βιβλιοθήκη.....	σελ.44
Πίνακας 3: Λόγος επίσκεψης Ενημέρωση.....	σελ.45
Πίνακας 4: Λόγος επίσκεψης Υλικό για εργασία.....	σελ.45
Πίνακας 5: Λόγος επίσκεψης Έρευνα.....	σελ.45
Πίνακας 6: Λόγος επίσκεψης Δανεισμός.....	σελ.46
Πίνακας 7: Λόγος επίσκεψης Μελέτη.....	σελ.46
Πίνακας 8: Λόγος επίσκεψης Άλλο.....	σελ.46
Πίνακας 9: Τρόπος επικοινωνίας με Email.....	σελ.70
Πίνακας 10: Τρόπος επικοινωνίας με Fax.....	σελ.71
Πίνακας 11: Τρόπος επικοινωνίας με Τηλεφωνική επικοινωνία.....	σελ.72
Πίνακας 12: Τρόπος επικοινωνίας με Ενημερωτικό φυλλάδιο για τις δραστηριότητες της βιβλιοθήκης.....	σελ.73
Πίνακας 13: Τρόπος επικοινωνίας με Διοργάνωση Ημερίδων.....	σελ.74
Πίνακας 14: Τρόπος βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την αύξηση των θέσεων του αναγνωστηρίου.....	σελ.75

Πίνακας 15: Τρόπος βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την αύξηση των θέσεων στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.....	σελ.76
Πίνακας 16: Τρόπος βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με τη δημιουργία ειδικού χώρου ατομικής μελέτης.....	σελ.77
Πίνακας 17: Τρόπος βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την αποστολή άρθρων μέσω email.....	σελ.78
Πίνακας 18: Τρόπος βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την αυτόματη έκδοση κάρτας χρήστη.....	σελ.79
Πίνακας 19: Τρόπος βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την σάρωση άρθρων.....	σελ.80

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Ηλικία.....	σελ.40
Διάγραμμα 2: Ιδιότητα.....	σελ.41
Διάγραμμα 3: Ειδικότητα.....	σελ.42
Διάγραμμα 4: Χρόνια προϋπηρεσίας.....	σελ.43
Διάγραμμα 5: Θεματική Ενότητα Παθολογία.....	σελ.47
Διάγραμμα 6: Θεματική Ενότητα Χειρουργική.....	σελ.48
Διάγραμμα 7: Θεματική Ενότητα Αναισθησιολογία.....	σελ.49
Διάγραμμα 8: Θεματική Ενότητα Οφθαλμολογία.....	σελ.50
Διάγραμμα 9: Θεματική Ενότητα Νοσηλευτική.....	σελ.51
Διάγραμμα 10: Αναβάθμιση στη Συλλογή Ιατρικών Βιβλίων.....	σελ.52
Διάγραμμα 11: Αναβάθμιση στη Συλλογή Έντυπων Ιατρικών Περιοδικών.....	σελ.53
Διάγραμμα 12: Αναβάθμιση στη Συλλογή Ηλεκτρονικών Περιοδικών.....	σελ.54
Διάγραμμα 13: Δανεισμός Περιοδικών.....	σελ.55
Διάγραμμα 14: Αναγνωστήριο.....	σελ.56
Διάγραμμα 15: Εκτυπώσεις.....	σελ.57
Διάγραμμα 16: Βάσεις δεδομένων Βιβλιοθήκης.....	σελ.58
Διάγραμμα 17: Online αναζήτηση για ψυχαγωγία.....	σελ.59
Διάγραμμα 18: Αναζήτηση και εκτύπωση άρθρων Ιατρικών Βάσεων (Pub Med).....	σελ.60
Διάγραμμα 19: Online πρόσβαση στους καταλόγους για υλικό της βιβλιοθήκης.....	σελ.61

Διάγραμμα 20: Online πρόσβαση στις υπόλοιπες Ιατρικές Βιβλιοθήκες.....	σελ.62
Διάγραμμα 21: Online πρόσβαση σε βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων (Pub Med).....	σελ.63
Διάγραμμα 22: Online πρόσβαση στο πλήρες κείμενο των ηλεκτρονικών περιοδικών στα οποία έχει πρόσβαση η Ιατρική Βιβλιοθήκη.....	σελ.64
Διάγραμμα 23: Ικανοποίηση από τις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης.....	σελ.65
Διάγραμμα 24: Όταν χρειάζεστε βοήθεια απευθύνεστε στο προσωπικό της βιβλιοθήκης.....	σελ.66
Διάγραμμα 25: Σας εξυπηρετήσανε.....	σελ.67
Διάγραμμα 26: Πιστεύετε ότι το προσωπικό της βιβλιοθήκης επαρκεί.....	σελ.68
Διάγραμμα 27: Πιστεύετε ότι επαρκεί ο χώρος της βιβλιοθήκης.....	σελ.69

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι απόψεις των χρηστών της Ιατρικής Βιβλιοθήκης του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Γεώργιος Γεννηματάς» αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης και έρευνας στο πλαίσιο πτυχιακής εργασίας.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με τη διανομή 150 ερωτηματολογίων στους χρήστες της συγκεκριμένης βιβλιοθήκης.

Μέσα από την έρευνα διαπιστώθηκε η ανάγκη των χρηστών για να γίνει καλύτερη η Ιατρική Βιβλιοθήκη και να αυξηθούν οι υπηρεσίες που παρέχονται στους χρήστες. Επιπλέον, μέσα από αυτά τα δεδομένα της εργασίας ο αναγνώστης θα μπορέσει να κατανοήσει καλύτερα τον ρόλο του Ιατρικού βιβλιοθηκονόμου και γενικά της Ιατρικής Βιβλιοθήκης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι ιατρικές βιβλιοθήκες είναι ένας οργανισμός που παρέχει υπηρεσίες για την κάλυψη των αναγκών όλων των χρηστών, όπως είναι οι φοιτητές, οι γιατροί διαφόρων ειδικοτήτων και το υπόλοιπο προσωπικό του νοσοκομείου.

Η καταγραφή των αναγκών των χρηστών μιας ιατρικής βιβλιοθήκης είναι απαραίτητη γιατί αναδεικνύει τις προτιμήσεις των χρηστών. Με αυτό τον τρόπο μπορούμε να αξιολογήσουμε την ποιότητα της βιβλιοθήκης και να βελτιωθεί η λειτουργία της και οι υπηρεσίες της.

Οι ανάγκες που έχουν οι φοιτητές, οι γιατροί και γενικά το προσωπικό του νοσοκομείου είναι μεγάλες έτσι οι ιατρικές βιβλιοθήκες προσπαθούν να βελτιώνουν τις υπηρεσίες τους συχνά ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των χρηστών τους.

Ο ρόλος του ανθρώπου στις ιατρικές βιβλιοθήκες στον 21^ο αιώνα θα είναι τόσο σημαντικός όσο σημαντικός ήταν ο ρόλος της έκδοσης ιατρικών περιοδικών κατά τον 20^ο αιώνα. Στην πραγματικότητα όσο κρίσιμο ρόλο έπαιξαν οι γιατροί με τους βιβλιοθηκονόμους στη θεμελίωση των μεγάλων ιατρικών συμβατικών βιβλιοθηκών στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, τόσο κρίσιμος θα είναι ο ρόλος τους και στη θεμελίωση μεγάλων ιατρικών βιβλιοθηκών τώρα (Χαλεπλίογλου, 2006).

Συνεπώς, ο ιατρικός βιβλιοθηκονόμος πρέπει να αναπτύξει την καλύτερη σχέση με τους χρήστες της βιβλιοθήκης μέσω της επικοινωνίας, της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης.

Σκοπός αυτής της έρευνας είναι η διερεύνηση των αναγκών που έχουν οι χρήστες της ιατρικής βιβλιοθήκης του νοσοκομείου «Γεώργιος Γεννηματάς» αλλά και οι προτιμήσεις των χρηστών στις λειτουργίες της.

Η έρευνα χρηστών που έγινε διήρκησε δύο μήνες μέχρι να συγκεντρωθούν τα 150 ερωτηματολόγια, καθώς ήταν απαραίτητο να συγκεντρωθούν σημαντικές πληροφορίες έτσι ώστε να γίνει κατανοητός ο ρόλος της Ιατρικής Βιβλιοθήκης στην κοινωνία. Αφού συγκεντρώθηκαν όλες οι πληροφορίες στη συνέχεια έγινε η καταγραφή των αποτελεσμάτων και παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν.

Η εργασία αποτελείται από τα εξής κεφάλαια:

Αρχικά είναι το κεφάλαιο για τις Ιατρικές Βιβλιοθήκες όπου αναφέρεται πότε ξεκίνησε η πρώτη Βιβλιοθήκη και ποιος είναι ο ρόλος της μέσα στην κοινωνία. Στη συνέχεια αναφέρεται ο ρόλος του Ιατρικού Βιβλιοθηκονόμου, πως συνεισφέρει με το έργο του και παρουσιάζονται κάποιες από τις Ιατρικές Βιβλιοθήκες στην Ελλάδα.

Το επόμενο κεφάλαιο αναφέρεται για την Ιατρική Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών Γεώργιος Γεννηματάς. Σε αυτό το κεφάλαιο περιέχονται πληροφορίες για την λειτουργία της Βιβλιοθήκης, τις υπηρεσίες που παρέχει, το υλικό που έχει το ωράριο λειτουργίας, το προσωπικό και γενικά τη χρήση της συλλογής της.

Στη συνέχεια γίνεται αναφορά για το Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών Γεώργιος Γεννηματάς όπου παρατίθενται ιστορικά για το πότε άρχισε να λειτουργεί, ποιος ήταν ο σκοπός της ίδρυσής του και από ποιον απαρτίζεται στη διοίκηση.

Το επόμενο κεφάλαιο είναι της βιβλιογραφικής ανασκόπησης το οποίο περιλαμβάνει έρευνες που έγιναν σε ιατρικές βιβλιοθήκες του εξωτερικού και της Ελλάδας. Μέσα από αυτές τις έρευνες αναδεικνύονται οι υπηρεσίες των βιβλιοθηκών και η βελτίωσή τους, καθώς και η ικανοποίηση χρησιμοποίησης των υπηρεσιών από τους χρήστες.

Στη συνέχεια το κεφάλαιο της μεθοδολογίας στο οποίο καταγράφεται ο σκοπός της έρευνας. Περιγράφεται αναλυτικά η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων, όπου είναι το ερωτηματολόγιο με το οποίο συγκεντρώθηκαν οι πληροφορίες. Η σύνταξη του ερωτηματολογίου έγινε με συζήτηση με το προσωπικό της βιβλιοθήκης για το ποιες ερωτήσεις θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν αλλά και με τις δυνατότητες της Βιβλιοθήκης.

Το κεφάλαιο με τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζει το αποτέλεσμα που προέκυψε από τους χρήστες για κάθε ερώτηση ξεχωριστά καθώς και η γνώμη τους για τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Ωστόσο υπάρχουν και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα σχόλια των χρηστών που συμμετείχαν στην έρευνα καθώς και οι χρήστες για τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στη Βιβλιοθήκη.

Στο τέλος παρατίθεται η βιβλιογραφία με το πρότυπο MLA. Στο παράρτημα υπάρχει το αντίτυπο του ερωτηματολογίου που διανεμήθηκε στους χρήστες της Ιατρικής Βιβλιοθήκης, οι οποίοι πήραν μέρος στην έρευνα.

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Ο όρος Ειδικές Βιβλιοθήκες εδώ και πολλά χρόνια χαρακτηρίζει τις βιβλιοθήκες, οι οποίες ειδικεύονται σε ορισμένα θέματα. Αρχικά δεν υπήρχαν ουσιώδεις διαφορές ως προς την οργάνωση και τον τρόπο λειτουργίας τους από τις άλλες βιβλιοθήκες η μόνη διαφορά ήταν ότι το υλικό στις ειδικές βιβλιοθήκες περιορίζεται μόνο σε ένα κλάδο της επιστήμης. Τα τελευταία όμως χρόνια η αλματώδης πρόοδος των επιστημών και της σχετικής βιβλιογραφίας και η ανάγκη των επιστημόνων και των ερευνητών τους να βρίσκουν γρήγορα και με ασφάλεια τις πληροφορίες, που απαιτούνται, για την εργασία μετέβαλαν τον όρο Ειδική Βιβλιοθήκη (Χαλβιδάκη, 1980).

Σήμερα η Ειδική Βιβλιοθήκη έχει λάβει πλέον τη μορφή κέντρου πληροφοριών όπου ειδικευμένοι βιβλιοθηκονόμοι με τη βοήθεια ενημερωμένου υλικού (βιβλία, περιοδικά, ευρετήρια, μικροφίλμ, δισκέτες, cd, dvd κλπ.) έχουν τη δυνατότητα ανά πάσα στιγμή να δίνουν την απαιτούμενη πληροφορία. Συνήθως οι βιβλιοθήκες αυτές ανήκουν σε οργανισμούς, ιδρύματα, εταιρείες και νοσοκομεία.

Η πρώτη ιατρική βιβλιοθήκη που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα ήταν η Γερουλάνειος βιβλιοθήκη.

Ο πρώτος ιατρικός κατάλογος στην Ελλάδα δημιουργήθηκε το 1966 από τον Ν. Τσαμουράνη. Στον κατάλογο αυτό καταγράφονται βιο-ιατρικές βιβλιοθήκες, γενικές επιστημονικές βιβλιοθήκες που έχουν και βιοϊατρικό τμήμα και μερικές μικρές συλλογές σε διάφορα ιατρικά κέντρα. Καταγράφεται ακόμα, με ευγενική παραχώρηση η αξιόλογη ιδιωτική βιβλιοθήκη του κ. Ζ. Καψαλάκη (ειδική για το νευρολογικό σύστημα). Σημαντικό είναι να αναφερθεί πως ιατρική βιβλιοθηκονομία στοχεύει στην παροχή θεωρητικής και επιστημονικής υποδομής στις Επιστήμες Υγείας, γεγονός που επιτυγχάνεται με τη χρήση των νέων τεχνολογιών των Η/Υ και των αυτοματοποιημένων πληροφοριακών συστημάτων (Χαλβιδάκη, 1980).

Στις Ιατρικές Βιβλιοθήκες εργάζονται ιατρικοί βιβλιοθηκονόμοι, οι οποίοι μπορούν επίσης να εργαστούν σε ερευνητικές βιβλιοθήκες(δημόσιες και ιδιωτικές), νοσοκομειακές βιβλιοθήκες, κέντρα τεκμηρίωσης και πληροφόρησης, βιβλιοθήκες ακαδημαϊκών ιδρυμάτων με ιατρικές σχολές και σχολές επιστημών υγείας, κέντρα και μονάδες προληπτικής ιατρικής, βιβλιοθήκες ασφαλιστικών οργανισμών και

φαρμακευτικών εταιρειών και τέλος σε πληροφοριακούς σταθμούς κέντρων υγείας, θεραπευτηρίων και σταθμών βοηθειών.

Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλές Ιατρικές Βιβλιοθήκες οι οποίες λειτουργούν καθημερινά και παρέχουν στους χρήστες τους πολλές υπηρεσίες. Στη συνέχεια γίνεται μια αναφορά κάποιων βιβλιοθηκών οι οποίες είναι οι μεγαλύτερες και παρατίθενται στοιχεία που τις αφορούν τη καθεμιά χωριστά:

Η Βιβλιοθήκη του **251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας** η οποία βρίσκεται στη διεύθυνση Μεσογείων και Κατεχάκη στην Αθήνα εξυπηρετεί τους χρήστες της με το τηλέφωνο, την αλληλογραφία, το δανεισμό μόνο για τους εσωτερικούς χρήστες, με την εκτύπωση φωτοαντιγράφων και σαφώς την ανταλλαγή τους μεταξύ των βιβλιοθηκών και τέλος με τη χρήση του συλλογικού καταλόγου. Όσον αφορά τη συλλογή της έχει 3.000 βιβλία, 213 τρέχοντες τίτλους περιοδικών, 30.000 τόμους περιοδικών και κάποιες διατριβές. Οι γλώσσες των βιβλίων και των περιοδικών είναι στην Ελληνική, Αγγλική, Γαλλική και Γερμανική. Τέλος η Βιβλιοθήκη λειτουργεί από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή από τις 08:00 έως τις 14:00.

Μία ακόμη μεγάλη Ιατρική Βιβλιοθήκη είναι του **Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ»** η οποία βρίσκεται στη διεύθυνση Στ. Κυριακίδη 1. Οι χρήστες εξυπηρετούνται με το τηλέφωνο, αλληλογραφία, τη χρήση του συλλογικού καταλόγου, το δανεισμό και με φωτοαντίγραφα. Το μέγεθος της συλλογής της αποτελείται από 3.436 βιβλία, 286 τρέχοντες τίτλους περιοδικών, 5.300 τόμους περιοδικών, 1.207 διατριβές και οπτικοακουστικό υλικό. Όσον αφορά τις γλώσσες της συλλογής είναι στα Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά. Οι χρήστες μπορούν να την επισκέπτονται Δευτέρα με Παρασκευή από τις 08:00-14:00.

Στη συνέχεια η Βιβλιοθήκη του **Γενικού Περιφερειακού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Σωτηρία»** η οποία βρίσκεται στη Μεσογείων 152 εξυπηρετεί και αυτή τους χρήστες της με τη αλληλογραφία, το τηλέφωνο, τη χρήση συλλογικού καταλόγου και την ανταλλαγή φωτοαντιγράφων μεταξύ των βιβλιοθηκών. Η συλλογή της αποτελείται από 50 βιβλία, 29 τρέχοντες τίτλους περιοδικών και 1.000 τόμους περιοδικών τα οποία είναι στα Αγγλικά. Λειτουργεί από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή 07:30-14:30.

Η Ιατρική Βιβλιοθήκη του **401 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου Αθηνών** βρίσκεται στη Μεσογείων 138 και εξυπηρετεί τους χρήστες με πληροφορίες στη

Βιβλιοθήκη, τη χρήση του συλλογικού καταλόγου, το δανεισμό και την ανταλλαγή φωτοαντιγράφων μεταξύ των άλλων βιβλιοθηκών. Η συλλογή της συμπεριλαμβάνει 3.000 βιβλία, 150 τίτλους περιοδικών και 5.000 τόμους περιοδικών οι οποίοι είναι στα Αγγλικά. Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή τις ώρες 07:30-14:00.

Τέλος η Βιβλιοθήκη του **Γενικού Περιφερειακού Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός»** η οποία βρίσκεται στη διεύθυνση Υψηλάντου 45 στην Αθήνα εξυπηρετεί τους χρήστες της με το τηλέφωνο, την αλληλογραφία, τη χρήση συλλογικού καταλόγου, το δανεισμό και την ανταλλαγή φωτοαντιγράφων με άλλες βιβλιοθήκες. Το μέγεθος της συλλογής της είναι αρκετά μεγάλο αφού περιλαμβάνει 5.540 βιβλία, 620 τίτλους περιοδικών, 12.000 τόμους περιοδικών, 1.100 διατριβές και οπτικοακουστικό υλικό. Οι γλώσσες της συλλογής είναι στα ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά και ιταλικά. Όσον αφορά το ωράριο διαφέρει με τις προηγούμενες Ιατρικές Βιβλιοθήκες αφού λειτουργεί από Δευτέρα έως Πέμπτη 09:00-19:00 και την Παρασκευή 09:00-14:30.

ΓΕΝΙΚΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Το Γενικό Κρατικό Νοσοκομείου Αθηνών συστάθηκε με τη συγχώνευση του πρώην Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Αμπελοκήπων και του πρώην Πρόσκαιρου Νοσοκομείου Αθηνών. Και τα δύο αυτά νοσοκομεία είχαν συσταθεί το 1941 για να αντιμετωπιστούν οι νοσηλευτικές ανάγκες, κατά την πολεμική περίοδο, καθώς υπήρχε έλλειμμα κλινών στα νοσοκομεία της Αθήνας που λειτουργούσαν.

Το Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Αμπελοκήπων άρχισε τη λειτουργία του από τον Απρίλιο του 1941, με σκοπό την αντιμετώπιση των τακτικών και έκτακτων αναγκών από ιατρικής άποψης των άπορων πολιτών με την ανάπτυξη σε αυτό μέχρι 250 κλίνες.

Το νοσοκομείο αυτό συνεστήθη ως προσωρινό νοσηλευτικό ίδρυμα, με τον τίτλο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Αμπελοκήπων αποτελώντας αποκεντρωμένη Κρατική Υπηρεσία εξαρτώμενη διοικητικά από το Υπουργείο Εθνικής Πρόνοιας(Γενική Διεύθυνση Υγιεινής).

Το πρώτο διοικητικό συμβούλιο έκανε την πρώτη του συνεδρίαση στις 16 Νοεμβρίου 1953 και απαρτίστηκε από τους: 1) Κωνσταντίνο Περάκη ως Πρόεδρο, 2) Βασίλη Μακρή ως Αντιπρόεδρο, 3) Χαράλαμπο Καγιάκο, 4) Κωνσταντίνο Αμπαδογιάννη, 5) Νικόλαο Δημάρα, 6) Αχιλλέα Δρέττα, 7) Ιωάννη Τράκα, 8) Νικόλαο Οικονόμου, 9) Στράτο Κορρέ ως μέλη και 10) Παναγιώτη Παπαδόπουλο ως κυβερνητικό επίτροπο (Χαλβιδάκη, 1980).

Ο αριθμός των νοσηλευτικών κλινών ορίστηκε στις 230 και τακτοποιήθηκε το προσωπικό στις προβλεπόμενες θέσεις.

Στη συνέχεια παραχωρήθηκε το οίκημα που χρησιμοποιούταν ως οίκος Αδελφών του Νοσοκομείου Σανατορίου «ΣΩΤΗΡΙΑ» για την κατάλληλη διαρρύθμιση αυτού και τη μεταφορά των συγχωνευθέντων ιδρυμάτων και καθορίστηκε ο αριθμός των νοσηλευτικών κλινών σε 350, όπως και ο αριθμός των θέσεων. Έτσι το 1958 εγκρίνεται ο «օργανισμός Ενιαίου Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Αθηνών».

Σκοπός του νέου αυτού νοσοκομείου είναι η παροχή σε αυτό Ιατρικής και Νοσηλευτικής περίθαλψης στους ασθενείς που πάσχουν από κοινά νοσήματα

εξαιρουμένης της περίθαλψης στο νοσοκομείο αυτών που πάσχουν από χρόνια ή ανίατα νοσήματα.

Στο παραπάνω κτίριο έγιναν οι κατάλληλες διαρρυθμίσεις. Τα εγκαίνια του νοσοκομείου έγιναν στις 7 Μαΐου του 1960. Στην τελετή παρέστησαν ο τότε πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής, οι Υπουργός και Υφυπουργός Κοιν. Πρόνοιας Ανδρέας Στράτος και Ιωάννης Ψαρέας και πολλοί άλλοι επίσημοι. Από τα τμήματα του Νοσοκομείου, το μεν πρώην Πρόσκαιρο μεταφέρθηκε τον Ιούνιο του 1960, το δε πρώην Γενικό Κρατικό Νοσοκομείου τον Αύγουστο του 1960 (Χαλβιδάκη, 1980).

ΙΑΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ «ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ»

Η Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Γεώργιος Γεννηματάς» ιδρύθηκε στις 31/12/1966 από τον Ιατρό Παθολόγο- Νεφρολόγο Παπασταμάτη Σωτήριο αλλά λειτούργησε από το έτος 1967.

Η πρώτη βιβλιοθηκονόμος της Βιβλιοθήκης ήταν η Λώρα Αλευρίτου την οποία διαδέχθηκε η Μυρτώ Κουρκουτά μέχρι τον Ιούνιο του 1968. Επί ενάμισυ χρόνο η βιβλιοθήκη παρέμεινε κλειστή.

Από το 1970 ανέλαβε η βιβλιοθηκονόμος Απάκη Κυριακή η οποία ανέπτυξε την συλλογή του υλικού της και επί ημερών της η βιβλιοθήκη έγινε ευρύτερα γνωστή στο Πανελλήνιο.

Η Ιατρική Βιβλιοθήκη δημιουργήθηκε το 1967 και στεγάζεται στο χώρο του νοσοκομείου. Η βιβλιοθήκη λειτουργεί με τέσσερα άτομα ως προσωπικό.

Σκοπός της βιβλιοθήκης είναι να εξυπηρετεί το ιατρικό προσωπικό του νοσοκομείου, καθώς και τους φοιτητές της Ιατρικής, νοσηλευτικής και παραϊατρικών επαγγελμάτων.

Εικόνα 1: Αναγνωστήριο

Η Ιατρική Βιβλιοθήκη εξυπηρετεί ιατρούς του νοσοκομείου όλων των ειδικοτήτων, ιατρούς της χώρας όλων των ειδικοτήτων, της Κύπρου και του εξωτερικού, νοσηλευτές, νοσηλεύτριες, φοιτητές Ιατρικής, Νοσηλευτικής και παραϊατρικών επαγγελμάτων και τέλος όσους ασχολούνται με τις βιοϊατρικές επιστήμες. Είναι μέλος του Δικτύου των Ελληνικών Βιβλιοθηκών. Εξυπηρετεί με φωτοαντίγραφα ,φαξ, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Το υλικό της Βιβλιοθήκης αναφέρεται στις Βιοϊατρικές Επιστήμες. Η συλλογή περιλαμβάνει βιβλία και περιοδικά (ξενόγλωσσα και ελληνικά) καθώς και οπτικοακουστικό υλικό. Η Βιβλιοθήκη αποτελείται από καταχωρημένα βιβλία και περιοδικά. Έχει 864 καταχωρημένα περιοδικά. Η Βιβλιοθήκη παρέχει τις εξής υπηρεσίες: παραγγελίες άρθρων, φωτοτυπίες, Internet, Fax, αναζητήσεις αρθρογραφίας και εξυπηρετεί με δανεισμό με παλιά περιοδικά μόνο για τους γιατρούς του Νοσοκομείου για διάστημα τριών (3) ημερών. Το τελευταίο τεύχος κάθε περιοδικού δεν δανείζεται. Τα πληροφοριακά βιβλία σε τυπωμένη ή ηλεκτρονική μορφή δεν δανείζονται.

Επίσης, εξυπηρετεί με φωτοαντίγραφα και η τιμή της σελίδας είναι 0.05 λεπτά η σελίδα. Για την καλύτερη λειτουργία της βιβλιοθήκης και την ταχύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών υπάρχουν δύο (2) μηχανήματα, από τα οποία το ένα λειτουργεί με κάρτα. Φωτοαντίγραφα βγαίνουν μόνο από το υλικό της βιβλιοθήκης, παραγγελίες για τα φωτοαντίγραφα πρέπει να γίνονται έγκαιρα για να τηρείται η σειρά προτεραιότητας, σε κάθε άρθρο πρέπει να είναι γραμμένο το όνομα του χρήστη, η πρώτη σελίδα και γενικά το σύνολο των σελίδων, τέλος τα βιβλία και τα περιοδικά δεν φωτοτυπούνται ολόκληρα.

Διαθέτει από τις πιο παλιές συλλογές καθότι το υλικό χρονολογείται από το 1967 που είναι το εναρκτήριο έτος των συνδρομών της και επιπλέον έχει εμπλουτιστεί από πολλές δωρεές. Το ταξινομικό σύστημα της Βιβλιοθήκης είναι το National Library of Medicine. Τα βιβλία ταξιθετούνται στα ράφια κατά θέμα σύμφωνα με το ταξινομικό σύστημα, τα περιοδικά ταξιθετούνται χρονολογικά και με αλφαριθμητική σειρά. Η εγγραφή των περιοδικών γίνεται πρώτα στο κάρτεξ και μετά στο ΑΒΕΚΤ.

Εικόνα 2: Αρχείο ιατρικών βιβλίων και περιοδικών μέχρι το 1985

Ο κατάλογος περιέχει ξενόγλωσσα περιοδικά της Ιατρικής Βιβλιοθήκης του Περιφερειακού Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών και τα οφθαλμολογικά περιοδικά της Πανεπιστημιακής Οφθαλμολογικής Κλινικής.

Εικόνα 3: Ιατρικά βιβλία και περιοδικά από το 2004 μέχρι και σήμερα

Τα περιοδικά είναι καταχωρημένα με αλφαβητική σειρά του επίσημου τίτλου τους. Τα άρθρα στον τίτλο του περιοδικού παραλείπονται, τα περιοδικά αναγράφονται με τον τρέχοντα τίτλο τους. Όταν αλλάζει ο τίτλος κάτω από τον παλιό και το νέο τίτλο υπάρχουν οι σχετικές παραπομπές. Περιοδικά που εκδίδονται από Συλλογικά όργανα αναγράφονται στο όνομα του τίτλου τους και όχι στο όνομα του Συλλογικού οργάνου. Τα ακρώνυμα ως τίτλοι λαμβάνονται ως λέξεις και εντάσσονται κατά αλφαβητική σειρά. Κάτω από κάθε τίτλο δίνεται η χρονολογία που αρχίζει η σειρά των περιοδικών στη βιβλιοθήκη. Η παύλα (-) μετά τη χρονολογία δείχνει ότι το περιοδικό από τη χρονολογία αυτή συνεχίζει να το παίρνει η Βιβλιοθήκη κανονικά. Μετά τη χρονολογία η τελεία (.) δείχνει ότι το περιοδικό δεν συνεχίζει να το παίρνει η Βιβλιοθήκη. Η χρονολογία μέσα σε παρενθέσεις ( ) δείχνει ότι το περιοδικό έχει ελλείψεις. Ο αστερίσκος αναφέρεται στα περιοδικά της Πανεπιστημιακής Οφθαλμολογικής Κλινικής.

Ο κατάλογος περιέχει τη συλλογή περιοδικών της Βιβλιοθήκης που οι χρήστες έχουν πρόσβαση. Αποτελείται από ελληνικές και ξένες εκδόσεις βιοϊατρικού περιεχομένου. Η συλλογή των περιοδικών διαμορφώνεται σύμφωνα με τις ανάγκες των χρηστών και την καθοδήγηση μιας ομάδας ειδικών της Επιτροπής Βιβλιοθήκης.

Ο κατάλογος αποτελείται από δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος συμπεριλαμβάνεται ο αλφαβητικός κατάλογος τίτλων των περιοδικών και στο δεύτερο μέρος ο θεματικός κατάλογος των περιοδικών. Κάθε αναγραφή στον αλφαβητικό κατάλογο καταχωρείται σύμφωνα με τη καθιερωμένη μορφή του πλήρη τίτλου του περιοδικού. Ακολουθεί παραπλεύρως ο ταξινομικός αριθμός του περιοδικού, η σύντμηση του τίτλου όπως είναι καθιερωμένη διεθνώς, ο ISSN αριθμός του, η χώρα έκδοσης του περιοδικού, η γλώσσα που είναι γραμμένο, ο αριθμός και η χρονολογία έκδοσης του τόμου που αρχίζει και τελειώνει στη συλλογή της Βιβλιοθήκης. Επίσης ακολουθούν σημειώσεις και παραπεμπικά που κρίνονται απαραίτητα για τη σωστή διαχείριση των τίτλων(Βελαέτη, 1995).

Κάθε αναγραφή στο θεματικό κατάλογο περιλαμβάνει το σύνολο των τίτλων που αναφέρονται στο θέμα με αλφαβητική σειρά.

Η Βιβλιοθήκη χρησιμοποιεί το ταξινομικό σύστημα National Library of Medicine Classification. Βάσει του συστήματος αυτού ταξινομούνται στο:

W1: Όλα τα περιοδικά, πλην των παρακάτω εξαιρέσεων

W2: Κυβερνητικές εκδόσεις που το περιεχόμενό τους είναι διοικητικής και στατιστικής φύσεως

W3: Περιοδικές εκδόσεις αριθμημένων συνεδρίων

W8: Μη ιατρικά περιοδικά

WX2: Περιοδικές εκδόσεις νοσοκομείων που το περιεχόμενό τους είναι πεπραγμένα ή στατιστικές

ZW1: Επιτομές, ευρετήρια, βιβλιογραφικά, πληροφοριακά και βιβλιοθηκονομικά

Στον ταξινομικό αριθμό των ελληνικών περιοδικών προστίθεται στην αρχή το ε π.χ. εW1 AP1Γ=Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής

Τα περιοδικά, όπως και το υπόλοιπο υλικό της βιβλιοθήκης είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου. Δεν δανείζονται τεύχη ή τόμοι εκτός βιβλιοθήκης, αλλά υπάρχει δυνατότητα παραγωγής φωτοαντιγράφων μέσω των φωτοτυπικών μηχανημάτων της βιβλιοθήκης.

Τα τελευταία χρόνια έχει ηλεκτρονική πρόσβαση σε αρκετούς τίτλους περιοδικών. Διαθέτει εννέα (9) Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές για την εξυπηρέτηση των χρηστών.

Εικόνα 4: Αίθουσα ηλεκτρονικών υπολογιστών

Στη Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Γεώργιος Γεννηματάς» συστεγάζεται και λειτουργεί η Πανεπιστημιακή Οφθαλμολογική Βιβλιοθήκη με σπάνιες εκδόσεις βιβλίων και περιοδικών που πολλά εξ' αυτών χρονολογούνται από το 1800 και είναι δωρεές από γιατρούς.

Εικόνα 5: Ιατρικά βιβλία και περιοδικά από το 1986-2003

Επίσης το υλικό της Βιβλιοθήκης έχει εμπλουτιστεί από δωρεές από την Αμερικανική Ιατρική Βιβλιοθήκη και το Βρετανικό Συμβούλιο.

Όσον αφορά το ωράριο της Βιβλιοθήκης εξυπηρετεί τους χρήστες της από Δευτέρα έως Παρασκευή από τις 07:00 μέχρι τις 18:00.

Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης αποτελείται από τις κυρίες:

- 1) Ειρήνη Σουγιουλτζή. Υπεύθυνη Βιβλιοθήκης.
- 2) Δήμητρα Βελαέτη. Αναπληρώτρια Υπεύθυνη Βιβλιοθήκης.
- 3) Ευαγγελία Καρατσώλη. Βιβλιοθηκόμο.
- 4) Αρτεμισία Παπαϊωάννου. Βιβλιοθηκάριο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο παρουσιάζονται έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε ιατρικές βιβλιοθήκες του εξωτερικού και κάποιες σε ελληνικές ιατρικές βιβλιοθήκες. Όσον αφορά τις ελληνικές είναι ελάχιστες αφού η αναζήτηση που πραγματοποιήθηκε δεν είχε κάποιο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Ξεκινώντας από μία έρευνα που έγινε στην Πανεπιστημιακή Ιατρική Βιβλιοθήκη Yonsei της Κορέας, διαπιστώθηκε ότι οι συμπεριφορές των χρηστών των βιβλιοθηκών έχουν αλλάξει εξαιτίας της ανάπτυξης της τεχνολογίας των υπολογιστών. Αυτό σημαίνει ότι οι πιο πολλοί προτιμούν τη χρήση του Web αντί της επίσκεψης στη βιβλιοθήκη(Kim, 2008).

Μέσω ενός προγράμματος επιμόρφωσης χρηστών, οι χρήστες πέρασαν από συνέντευξη στην οποία ανέφεραν ότι το πρόγραμμα επιμόρφωσης ήταν χρήσιμο για τη χρήση βιβλιοθηκών και γενικών πληροφοριών. Η έρευνα της επιμόρφωσης χρηστών έγινε σε 38 ιατρικές βιβλιοθήκες κολλεγίων από τις 54 βιβλιοθήκες στην Κορεατική ιατρική ένωση βιβλιοθήκης. Από την έρευνα προέκυψε ότι 32 βιβλιοθήκες είχαν τους ιστοχώρους τους, 15 παρείχαν εκπαιδευτικές επιλογές και μόνο 2 βιβλιοθήκες ακολούθησαν το σύστημα πληροφοριών μέσω των ειδοποιήσεων που έγιναν σε απευθείας σύνδεση. Μόνο 6 βιβλιοθήκες ακολούθησαν τις μεθόδους τους κάθε μήνα, 9 οργάνωσαν εκπαιδευτικά μαθήματα.

Με σκοπό να αυξηθεί το επίπεδο ικανοποίησης επιμόρφωσης χρηστών έγινε μια έρευνα για ποιους τύπους επιμορφώσεων θέλουν οι χρήστες. Η συγκεκριμένη έρευνα διήρκεσε από τον Ιανουάριο μέχρι τον Μάρτιο του έτους 2008. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι χρήστες που έχουν παρευρεθεί στη σειρά μαθημάτων ήταν περισσότερο από μία φορά. Το 60% συμφώνησε ότι η επιμόρφωση χρηστών τους έχει βοηθήσει για τις χρήσεις των ιατρικών βάσεων δεδομένων, 52,2% είπαν ότι θα έκαναν τις έρευνες στη βιβλιοθήκη, 70,6% αποκάλυψαν ότι θα επιθυμούσαν να παρευρεθούν σε μαθήματα του προγράμματος. Ωστόσο το πρόγραμμα επιμόρφωσης χρηστών στην πανεπιστημιακή ιατρική βιβλιοθήκη έχει βελτιωθεί βασισμένο στα αποτελέσματα των ερευνών και των συνεντεύξεων που πραγματοποιούνται. Κατά συνέπεια, η

επιμόρφωση των χρηστών έγινε μια από τις κύριες υπηρεσίες των βιβλιοθηκών(Kim, 2008).

Η Βιβλιοθήκη συστημάτων υγείας Alliant στο νοσοκομείο Norton και Kosair στη Λουισβίλ, Κεντάκυ πραγματοποίησε μια μελέτη για να καθιερωθεί η συνολική ποιοτική διαχείριση σε συγκριτικές μετρήσεις επιδόσεων και να εξεταστεί η σημασία του ρόλου της(Fischer, 1992).

Με βάση μια μεθοδολογία διανεμήθηκαν 2091 έρευνες στο προσωπικό. Τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν ότι η βιβλιοθήκη έχει έναν ουσιαστικό κλινικό ρόλο. 88% παθολόγοι συμφώνησαν ότι οι πληροφορίες από τη βιβλιοθήκη συνέβαλαν σε υψηλότερη ποιοτική περίθαλψη, 69% του νοσηλευτικού προσωπικού και 58% των εξωτερικών συνεργατών συμφώνησε ότι η βιβλιοθήκη είναι στην υψηλότερη προσοχή. Το προσωπικό των βιβλιοθηκών ανέπτυξε ένα ερωτηματολόγιο με την βοήθεια του εμπορικού τμήματος του Alliant Health System(AHS).

Τα βασικά θέματα περιέλαβαν τη συχνότητα χρήσης της βιβλιοθήκης και τις κατηγορίες των χρηστών. Η δειγματοληψία έγινε σε παθολόγους, σε νοσηλευτικό προσωπικό και σε εξωτερικούς συνεργάτες. Από τις 2101 έρευνες που διανεμήθηκαν, οι 543 χρησιμοποιήθηκαν.

Οι χρήστες κλήθηκαν να περιγράψουν τη χρήση των βιβλιοθηκών, δηλαδή πόσο συχνά την επισκέπτονται. Από αυτούς το 88% ήταν οι παθολόγοι, 40% εξωτερικοί συνεργάτες και 39% το νοσηλευτικό προσωπικό. Όλες οι κατηγορίες των χρηστών ζήτησαν τα άρθρα σε περιοδικά πιο συχνά από οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία και στη συνέχεια τα βιβλία. Για τους παθολόγους η δημοφιλέστερη υπηρεσία αναζήτησης είναι η MEDLINE, για το νοσηλευτικό προσωπικό το οπτικοακουστικό υλικό ήταν η τρίτη δημοφιλέστερη υπηρεσία. Πάνω από 50% των παθολόγων ανέφερε ότι οι πληροφορίες που έπαιρναν είχαν επιπτώσεις στις κλινικές κρίσεις τους σχετικά με την διάγνωση και την επιλογή άλλων φαρμάκων. Το νοσηλευτικό προσωπικό και οι εξωτερικοί συνεργάτες ρωτήθηκαν πόσο συχνά οι πληροφορίες των βιβλιοθηκών είχαν επιπτώσεις στην διάγνωση τους και διαπιστώθηκε ότι είχαν τη μέγιστη επίδραση στη διάγνωση των ασθενών.

Η μελέτη που έγινε στο AHS επιβεβαίωσε άλλες μελέτες που δείχνουν ότι οι πληροφορίες από την βιβλιοθήκη έχουν επιπτώσεις στην κλινική κρίση. Συνολικά,

αξιολόγησε την κλινική αξία που παρείχαν οι πληροφορίες στους χρήστες και αξιολόγησαν την απόδοση του προσωπικού των βιβλιοθηκών και την ποιότητα της εξυπηρέτησης.

Μια ακόμη έρευνα που έγινε στην ιατρική βιβλιοθήκη της Νέας Ζηλανδίας έδειξε ότι 80,6% του δείγματος (παθολόγοι) επισκέπτονται την βιβλιοθήκη μια φορά την εβδομάδα. Οι παθολόγοι ανέφεραν ότι οι πληροφορίες που έλαβαν από την βιβλιοθήκη χρησιμοποιήθηκαν για να επιβεβαιώσουν ή και να αλλάξουν τις διαγνώσεις τους, τα φάρμακα και τις συμβουλές στους ασθενείς (Burton, 1995).

Σήμερα, οι Ιατρικές βιβλιοθήκες στη Νέα Ζηλανδία με σύγχρονη τεχνολογία, ειδικά συστήματα τηλεπικοινωνιών οι πληροφορίες που απαιτούνται από τους χρήστες μπορούν να είναι εύκολα διαθέσιμες(Burton, 1995).

Ο ιατρικός βιβλιοθηκονόμος πρέπει να είναι ικανός επαγγελματίας. Τα ιατρικά προγράμματα βιβλιοθηκονόμων έχουν αξιολογηθεί για να εξακριβωθεί αν οι χρήστες λαμβάνουν με έγκαιρο τρόπο τις πληροφορίες. Το 83,5% χρησιμοποίησαν την βιβλιοθήκη πάνω από μία φορά την εβδομάδα, 13,1% μια φορά το μήνα, 2,4% μια φορά στους 6 μήνες και 1% μια φορά το χρόνο. Το 60,7% χρησιμοποίησε τη βιβλιοθήκη για να επιβεβαιώσει τις διαγνώσεις και το 32,1% πείστηκε από τις πληροφορίες για να αλλάξουν τις διαγνώσεις. Σωστή διάγνωση είναι μια προϋπόθεση για τη σωστή επεξεργασία, έτσι η διαθεσιμότητα της επιστήμης που μπορεί να βοηθήσει σε αυτόν τον στόχο είναι ο σημαντικότερος.

Συνοπτικά, η μελέτη καθόρισε ότι η πλειοψηφία των παθολόγων που εργάζονται στο νοσοκομείο χρησιμοποίησε την τοπική Ιατρική βιβλιοθήκη σε κανονική βάση. Αυτή η έρευνα, πρέπει να χρησιμοποιηθεί από άλλους ερευνητές ή τοπικούς ιατρικούς βιβλιοθηκάριους σαν βάση για την αξιολόγηση της βιβλιοθήκης. Τα αποτελέσματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αποδειχθούν στη χρηματοδότηση οργανώσεις ότι υπάρχει μια ανάγκη για μια τοπική βιβλιοθήκη και οι υπηρεσίες ενός ιατρικού βιβλιοθηκάριου σε περιφερειακό νοσοκομεία.

Σε μια άλλη έρευνα που έγινε στην βιβλιοθήκη Newberry τέθηκαν θέματα για την οργάνωση των ιατρικών βιβλιοθηκών. Διάφορες ιατρικές κοινωνίες ειδικά στα ανατολικά κράτη δεν έχουν επαρκείς καταλόγους λόγω της παλαιότητας τους(Bayard, 1899).

Για να μπορεί η βιβλιοθήκη να καλύψει τις απαιτήσεις της πρέπει τα βιβλία να είναι ταξινομημένα από βιβλιοθηκονομικής άποψης. Ο βιβλιοθηκονόμος πρέπει να έχει την άδεια για την πλήρη παραγωγή μιας βιβλιοθήκης.

Κάποιος ο οποίος είναι ανειδίκευτος θα μπορεί απλά να είναι υπεύθυνος για την φύλαξη των βιβλίων. Ένας φοιτητής ιατρικής μπορεί να φροντίζει τους αναγνώστες και τα ράφια με τα βιβλία. Όσον αφορά τα βιβλία πρέπει να είναι σωστά τακτοποιημένα για να μπορεί ο χρήστης να επιλέγει σωστά το βιβλίο που τον ενδιαφέρει.

Ουσιαστικά η καλή εικόνα της βιβλιοθήκης βοηθάει τους χρήστες της να την επισκέπτονται συχνά. Γενικά, κάθε ιατρική βιβλιοθήκη σκοπεύει στο να είναι σωστά οργανωμένη, με τα απαραίτητα εγχειρίδια και βιβλία για να καλύπτει τις ανάγκες των χρηστών της.

Σε μια άλλη έρευνα που έγινε επεξηγήθηκε ο ρόλος του ιατρικού βιβλιοθηκονόμου στην Ελλάδα. Ο ρόλος του ιατρικού βιβλιοθηκονόμου προϋποθέτει την ύπαρξη ενός συνόλου γνώσεων και δεξιοτήτων σε συνδυασμό με τις επικοινωνιακές ικανότητες που κατέχει (Χαλεπλίογλου, 2006).

Η ιατρική βιβλιοθηκονομία έχει στόχο να παράσχει τη θεωρητική και επιστημονική υποδομή στις Επιστήμες Υγείας, πράγμα το οποίο επιτυγχάνεται με την χρήση νέων τεχνολογιών των ηλεκτρονικών υπολογιστών και των αυτοματοποιημένων πληροφοριακών συστημάτων. Η βιβλιοθηκονομική εκπαίδευση στην Ελλάδα αποσκοπεί στην παροχή εξειδικευμένων γνώσεων σε συγκεκριμένους τομείς, για τη διαχείριση των πληροφοριών, ανεξάρτητα από τη μορφή ή το περιεχόμενό τους.

Σημαντικός στόχος της παραπάνω εξειδίκευσης είναι η εξοικείωση με τις πληροφοριακές πηγές συγκεκριμένων γνωστικών αντικειμένων, με σκοπό την ευχερή χρήση, διαχείριση και αξιολόγησή τους. Το παραπάνω γεγονός δεν συνεπάγεται στην επιδίωξη απόκτησης ειδικών γνώσεων (πχ. ιατρικής, βιολογίας) από τον ιατρικό βιβλιοθηκονόμο, αλλά την εκπαίδευση και εξειδίκευσή του για τη διαχείριση των πληροφοριακών πόρων του γνωστικού αντικειμένου.

Η έρευνα διεξήχθη κατά την περίοδο Ιουνίου – Αυγούστου 2007. Σε ποσοστό 76,3% το δείγμα αποτελούσαν γυναίκες και σε 23,6% άνδρες, ενώ ηλικιακά το δείγμα σε ποσοστό 26,3% κυμαίνεται από 25-35 έτη, σε ποσοστό 52,6% στα 35 με 45 χρόνια, ενώ το 21% είναι άνω των 45 ετών. Ως προς την εμπειρία οι ερωτηθέντες απάντησαν σε ποσοστό 42,1% ότι εργάζονται λιγότερα από 5 χρόνια σε ιατρική βιβλιοθήκη, σε ποσοστό 18,4% ότι εργάζονται πάνω από 5 χρόνια, σε ποσοστό 21% ότι εργάζονται πάνω από 10 χρόνια, ενώ και ένα ποσοστό 18,4% εργάζεται περισσότερα από 20 χρόνια. Ως προς το μορφωτικό επίπεδο του δείγματος, το 21% διαθέτει τη βασική εκπαίδευση, το 7,8% είναι απόφοιτοι σχολών ΑΕΙ Βιβλιοθηκονομίας, το μεγαλύτερο ποσοστό 44,7% είναι απόφοιτοι σχολών ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας, το 13,1% διαθέτει πτυχίο ΑΕΙ σε άλλο γνωστικό αντικείμενο, ενώ το 13,1% διαθέτει και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στην Επιστήμη της Πληροφόρησης ή σε συναφές αντικείμενο. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι σε ποσοστό 21% οι εργαζόμενοι σε ιατρικές βιβλιοθήκες διαθέτουν παραπάνω από ένα πτυχίο, που μπορεί να είναι είτε πτυχίο ΑΕΙ/ ΤΕΙ Βιβλιοθηκονομίας και στην Επιστήμη της Πληροφόρησης ή σε σχετικό με τις Επιστήμες Υγείας αντικείμενο (πχ. νοσηλευτική), είτε να είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος στη Βιβλιοθηκονομία ή σε άλλο επιστημονικό αντικείμενο.

Από τα προσωπικά σχόλια των ερωτηθέντων γίνεται μεταφορά αυτούσιων απαντήσεων που σχετίζονται άμεσα με θέματα που απασχολούν τον κλάδο της ιατρικής βιβλιοθηκονομίας, όπως: «οι ιατρικές βιβλιοθήκες είναι επανδρωμένες με μικρό αριθμό καταρτισμένων ατόμων», «ασύμφορη χρηματικά η συμμετοχή σε σεμινάρια ή σπουδές εξωτερικού για περαιτέρω εκπαίδευση», «υπάρχει ανάγκη για περισσότερο προσωπικό και εξειδίκευση», «να εργάζονται μόνο βιβλιοθηκονόμοι στις ιατρικές βιβλιοθήκες», «το προσωπικό πρέπει να έχει βιβλιοθηκονομική εκπαίδευση που να συνδυάζεται με πείρα, ενώ το βασικό πρόβλημα είναι ότι δεν υπάρχουν πολλοί βιβλιοθηκονόμοι», «χρειάζεται περισσότερη συνεργασία μεταξύ των ιατρικών βιβλιοθηκών», «δεν υπάρχει πολιτική βούληση», «οι ιατρικές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα φέρουν την κακοδαιμονία να είναι σε εργασιακό χώρο που η ύπαρξή τους θεωρείται πολυτέλεια και ως εκ τούτου κατέχουν πάντα την τελευταία θέση στη σειρά προτεραιοτήτων ενός νοσοκομείου», «χρειάζεται καλύτερη αξιοποίηση των βιβλιοθηκών στο πλαίσιο του Οργανισμού τους», «να γίνουν οι βιβλιοθήκες ανεξάρτητα οργανωμένα τμήματα».

Οι εργαζόμενοι στην πλειοψηφία τους φαίνεται να αναγνωρίζουν την ανάγκη εξειδίκευσης και δια βίου μάθησης, λόγω της ιδιαίτερης φύσης του επιστημονικού αντικειμένου που καλούνται να καλύψουν πληροφοριακά, αν και η ενημέρωσή τους φαίνεται να είναι ελλιπής όσον αφορά στις εξελίξεις του κλάδου (45%). Χαρακτηριστικό είναι ότι το 21% του δείγματος δηλώνει ότι δεν γνωρίζει από πού μπορεί να ενημερωθεί για ζητήματα του κλάδου. Η ελλιπής ενημέρωση αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι 23,6% ερωτηθέντων αναφέρει μέχρι και δύο (2) περιοδικά ιατρικής βιβλιοθηκονομίας.

Ανεξάρτητα, όμως, από τα αποτελέσματα της παρούσης έρευνας οφείλουμε να σημειώσουμε ότι στην Ελλάδα σήμερα δεν υφίσταται κανένας επίσημος επικοινωνιακός δίαυλος ανάμεσα στις ιατρικές βιβλιοθήκες. Όπου υπάρχουν συνεργασίες αποδίδονται στις διαπροσωπικές σχέσεις που αναπτύσσουν μεταξύ τους οι εργαζόμενοι.

Επίσης, δεν υπάρχει Ένωση Ελλήνων Ιατρικών Βιβλιοθηκονόμων, μέσω της οποίας οι ιατρικοί βιβλιοθηκονόμοι θα μπορούσαν να καθιερώσουν τα επαγγελματικά τους δικαιώματα και υποχρεώσεις, να καταστήσουν σαφές τον ρόλο τους και να διεκδικήσουν θέσεις εργασίας σε αντίστοιχους φορείς. Ακόμα, στην Ελλάδα δεν λαμβάνουν χώρα συναντήσεις ιατρικών βιβλιοθηκονόμων, ημερίδες ή συνέδρια και η δυνατότητα ενημέρωσης περιορίζεται σε ευρωπαϊκές και πιο σπάνιες διεθνείς συναντήσεις.

Τέλος, να σημειωθεί ότι στις Σχολές Βιβλιοθηκονομίας δεν διδάσκονται μαθήματα σχετικά με την ανεύρεση, αναζήτηση, ανάκτηση και διαχείριση εν γένει της πληροφορίας των Επιστημών Υγείας. Όλοι οι παραπάνω παράγοντες στέκονται τροχοπέδη για την ανάπτυξη των ιατρικών βιβλιοθηκών και την προώθηση του ρόλου των ιατρικών βιβλιοθηκονόμων στην Ελλάδα.

Κατά συνέπεια, το επαγγελματικό προφίλ του Έλληνα ιατρικού βιβλιοθηκονόμου σκιαγραφείται διαστρεβλωμένο, ενώ υποτιμάται η επιστημονική του συμβολή, απόρροια ενδεχομένως της λανθασμένης ή ελλιπούς εκτίμησης του ρόλου των ίδιων των ιατρικών βιβλιοθηκών στο πλαίσιο του Οργανισμού που δραστηριοποιούνται.

Σε μια άλλη μελέτη που έγινε σχετικά με τις ιατρικές βιβλιοθήκες και την αξιολόγηση των αναγκών των χρηστών, παρατηρήθηκε ότι η αξιολόγηση των αναγκών των χρηστών των ιατρικών βιβλιοθηκών και των συστημάτων πληροφοριών πρέπει να γίνονται σε σχέση με τη συμπεριφορά που παρατηρείται και την εμπειρία των βιοϊατρικών επιστημόνων(Rees, 1965).

Σημαντικές διαφορές στις πληροφορίες είναι οι ανάγκες που υπάρχουν μεταξύ των ερευνητών και των νοσοκομειακών γιατρών στο ίδιο περιβάλλον. Όσον αφορά το περιβάλλον οι ιατρικές πληροφοριακές ανάγκες διαφέρουν σημαντικά σε όσους εργάζονται σε Ιατρικές σχολές σε σχέση με όσους εργάζονται σε απομονωμένες περιοχές.

Η έννοια των αναγκών των χρηστών δεν είναι νέα στη βιβλιοθηκονομία. Ο χρήστης κάθε βιβλιοθήκης είναι σημαντικός και έτσι η βιβλιοθήκη έχει κερδίσει σεβαστό μέρος στην κοινότητα. Γίνεται μια ιδιαίτερη προσπάθεια για να ερευνηθεί πόσοι χρήστες διαβάζουν, πόσο χρονικό διάστημα ξοδεύεται στη ανάγνωση, ο αριθμός των περιοδικών που χρησιμοποιείται και γενικά τι έγγραφα χρησιμοποιούνται στη βιβλιοθήκη. Από αυτές τις έρευνες έχει προκύψει ότι οι επιστήμονες χρησιμοποιούν την επιστήμη στη ροή των πληροφοριών.

Σε μία μελέτη προσδιορίστηκαν έξι τύποι πληροφοριών που χρειάζονται οι ερευνητές ομάδων: εννοιολογικές, εμπειρικές, διαδικαστικές, διεγερτικές, πολιτικές και πληροφορίες οδηγιών. Ένας άλλος συγγραφέας διαιρεί τις πληροφορίες σε τρεις κατηγορίες: συμπεράσματα, τεχνικές και θεωρία(Rees, 1965).

Επομένως πρέπει να τονίσουμε ότι δεν υπάρχει κανένας ακριβής τρόπος για τις ανάγκες των χρηστών σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον. Η αξιολόγηση των αναγκών των χρηστών πρέπει να γίνεται σε σχέση με τη συμπεριφορά και την εμπειρία των επιστημόνων.

Επίσης, σημαντικό είναι να τονιστεί ότι η ανάκτηση εγγράφων μπορεί να λύσει τα προβλήματα που συνδέονται με την επιστημονική επικοινωνία. Οι ανάγκες των χρηστών εκτός από την ανάκτηση εγγράφων ικανοποιούν αρκετές λειτουργίες που εκτελούνται αυτή την περίοδο. Η ευστροφία και η διορατικότητα των ιατρικών βιβλιοθηκονόμων είναι σημαντικός παράγοντας στις ανάγκες των χρηστών.

Σε μία έρευνα για το μέλλον των Ιατρικών βιβλιοθηκών διαπιστώθηκε ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται από την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ιατρικής συνδέονται με τις εξελίξεις που έχουν αναστατώσει τις πληροφορίες (Lindberg, 2005).

Το Διαδίκτυο και ο Παγκόσμιος Ιστός άλλαξαν τον τρόπο με τον οποίο οι βιβλιοθήκες παρέχουν πληροφορίες. Οι περισσότερες ιατρικές βιβλιοθήκες υπάρχουν μέσα σε νοσοκομεία και ακαδημαϊκά ιδρύματα. Βασικός σκοπός τους είναι να παρέχουν επιστημονικές πληροφορίες και να στηρίζουν την υγειονομική περίθαλψη. Όσο οι ερευνητές και οι μελετητές συνεχίζουν να παρέχουν σωστές πληροφορίες τότε οι ιατρικές βιβλιοθήκες δεν θα «εξαφανιστούν».

Σε ένα σενάριο για το πώς θα είναι οι ιατρικές βιβλιοθήκες το 2015, διαπιστώθηκε ότι οι χρήστες της βιβλιοθήκης θα επιδιώκουν έχουν εύκολη πρόσβαση στην ηλεκτρονική ενημέρωση από τα σπίτια τους, τα γραφεία τους, τις κλινικές ή ακόμα και τους θαλάμους όσον αφορά τους ασθενείς (Lindberg, 2005).

Οι περισσότεροι πλέον χρησιμοποιούν φορητούς υπολογιστές οι οποίοι υποστηρίζουν εύκολα την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση. Οι περισσότεροι κλινικοί γιατροί, ασθενείς και υγιείς άνθρωποι χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές εγγραφές.

Ωστόσο, παρά την πανταχού πρόσβαση στις ηλεκτρονικές πληροφορίες, η βιβλιοθήκη ως «τόπος» χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό. Οι χρήστες επισκέπτονται τα κτίρια των βιβλιοθηκών για τις ανάγκες τους. Σαφώς όμως έχουν την απαίτηση να είναι ελκυστικά, σε κεντρικές τοποθεσίες έτσι ώστε να μπορούν να τις επισκέπτονται συχνά και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους.

Τέλος, αξιοσημείωτο είναι να αναφερθεί ότι οι σημερινές ιατρικές βιβλιοθήκες έχουν την ευκαιρία να συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας στον τομέα της υγείας, της περίθαλψης, της εκπαίδευσης και της έρευνας.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Στο παρόν κεφάλαιο περιγράφεται αναλυτικά η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την συλλογή των δεδομένων, για τη δειγματοληψία και για τη διεξαγωγή της έρευνας. Ουσιαστικά παρουσιάζεται η διαδικασία συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων.

Η συγκεκριμένη έρευνα έχει ως σκοπό να καταγράψει τις απόψεις των χρηστών όσον αφορά τις συλλογές αλλά και τις παρεχόμενες υπηρεσίες, να αξιολογηθούν οι υπηρεσίες από τους χρήστες έτσι ώστε να γίνει κατανοητό σε τι βαθμό είναι ικανοποιημένοι, σαφώς να εντοπιστούν πιθανά προβλήματα και να καταγραφούν οι προτάσεις των χρηστών που θα αποσκοπούν στην βελτίωση της βιβλιοθήκης. Πιο συγκεκριμένα επιχειρείται μέσω της έρευνας:

- Να εξεταστεί η σχέση των χρηστών με την ιατρική βιβλιοθήκη και κατά πόσο οι χρήστες χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη.
- Να καταγράψει τις απόψεις των χρηστών για νέους τρόπους βελτίωσης στις παρεχόμενες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης έτσι ώστε να λειτουργεί σωστά η βιβλιοθήκη.
- Να εξετάσει αν η τεχνολογική ανάπτυξη των βιβλιοθηκών έχει επηρεάσει τον ρόλο τους στην Ιατρική κοινότητα.
- Να αξιολογήσει την σημασία που δίνεται στο ρόλο της βιβλιοθήκης.

Στατιστικός Πληθυσμός

Το σύνολο των περιπτώσεων που απασχολούν μια έρευνα αποτελούν τον πληθυσμό της έρευνας. Η έννοια του πληθυσμού προέρχεται από τη στατιστική και αναφέρεται όχι μόνο σε πρόσωπα αλλά και σε αντικείμενα, οργανισμούς, δραστηριότητες. Κάθε μία μονάδα του πληθυσμού ονομάζεται στοιχείο. Όλα τα στοιχεία του πληθυσμού έχουν ένα ή περισσότερα κοινά χαρακτηριστικά τα οποία θα πρέπει να προσδιοριστούν με ακρίβεια (Ζαφειρίου, 2000).

Δείγμα

Αποδεικνύεται με μαθηματικό τρόπο ότι αν επιλέξουμε ένα τυχαίο δείγμα τότε αυτό το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό του συνολικού πληθυσμού. Η έννοια του τυχαίου προέρχεται από την στατιστική και σημαίνει ότι κάθε μονάδα του πληθυσμού έχει τις ίδιες πιθανότητες να επλεγεί. Με αυτό τον τρόπο ερευνούμε ένα μικρό τμήμα του συνολικού πληθυσμού και στη συνέχεια γενικεύουμε τα αποτελέσματα. Η δειγματοληψία που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα είναι τυχαία.

Συλλογή Δεδομένων

Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με την μέθοδο του ερωτηματολογίου το οποίο συμπληρώθηκε από τους χρήστες της βιβλιοθήκης. Δημιουργήθηκε μια σειρά από ερωτήσεις και δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στις ενότητες που θα κάλυπταν οι ερωτήσεις έτσι ώστε να επιτευχθεί ο βασικός σκοπός της έρευνας. Οι ερωτήσεις αφορούν προσωπικά στοιχεία του χρήστη, τη λειτουργία της βιβλιοθήκης, το προσωπικό και τους τρόπους βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Στην παρούσα έρευνα το ερωτηματολόγιο δόθηκε στους χρήστες αυτοπροσώπως στο χώρο της βιβλιοθήκης. Ο χρήστης είχε τη δυνατότητα να ζητήσει διευκρινήσεις έτσι ώστε οι απαντήσεις να είναι πιο έγκυρες. Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν το διάστημα από τον Μαΐο μέχρι τον Ιούλιο 2009.

Το ερωτηματολόγιο είναι ένα έντυπο που περιέχει μια σειρά δομημένων ερωτήσεων οι οποίες παρουσιάζονται σε μια συγκεκριμένη σειρά όπου ο ερωτώμενος καλείται να απαντήσει γραπτά. Επιλέχθηκε η μέθοδος του ερωτηματολογίου γιατί μπορεί να σταλεί σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων, είναι εύκολη η κατασκευή αλλά και η χρήση του, οι ερωτώμενοι μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα αφού δεν υπάρχει άμεση επικοινωνία, είναι πιο οικονομικό από μια συνέντευξη, ο ερευνητής δεν μπορεί να επηρεάσει τις απαντήσεις και φυσικά απαιτεί λιγότερο χρόνο. Προκύπτουν όμως και μειονεκτήματα με τη χρήση του ερωτηματολογίου καθώς ο ερευνητής υποχρεώνει τον ερωτηθέντα να απαντήσει με ένα συγκεκριμένο τρόπο, δεν είναι σε θέση να εξηγήσει τις ερωτήσεις ανοικτού τύπου και υπάρχει αμφιβολία για το ποιος συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο ή αν επηρεάστηκε από κάποιον τρίτο(Πιέρρος, 2006).

Στη συνέντευξη ο ερευνητής πρέπει να ρυθμίσει το χρόνο και τον τόπο που θα πραγματοποιηθεί ώστε ο ερωτώμενος να αισθάνεται άνετα και να μπορεί να συμμετέχει στη συνέντευξη ελεύθερα. Πρέπει να δημιουργήσει μια φιλική ατμόσφαιρα και να μην έχει τη μορφή ανάκρισης. Να εξασφαλίσει ότι ο ερωτώμενος κατανοεί τις ερωτήσεις και έχει το χρόνο να απαντήσει ελεύθερα χωρίς βιασύνη. Ωστόσο η επιτυχία της συνέντευξης εξαρτάται από την επιδεξιότητα του ερευνητή. Ακόμη υπάρχει και μια άλλη επιστημονική μέθοδος συγκέντρωσης δεδομένων που ανήκει στις πιο παλαιές και χρησιμοποιείται για να εξυπηρετήσει συγκεκριμένους επιστημονικούς σκοπούς, και είναι η παρατήρηση. Αποτελεί όμως μια χρονοβόρα διαδικασία αφού χρειάζεται αποδελτίωση των δεδομένων, επαλήθευση και έλεγχο. Η συλλογή των δεδομένων βασίζεται στην περιγραφή ή τη μέτρηση που κάνει ο ίδιος ο ερευνητής και όχι στις απαντήσεις που δίνουν οι συμμετέχοντες.

Επομένως, το ερωτηματολόγιο είναι η πιο κατάλληλη μέθοδος για την έρευνα που πραγματοποιείται. Περιέχει μια σειρά από δομημένες ερωτήσεις οι οποίες είναι σε μια λογική σειρά και πρέπει ο ερωτώμενος να απαντήσει γραπτά. Στη συγκεκριμένη έρευνα το ερωτηματολόγιο ήταν ξεκάθαρο με σαφές περιεχόμενο έτσι ώστε να μπορεί να συμπληρωθεί εύκολα από τον ερωτώμενο και να αναλυθεί σωστά από τον ερευνητή.

Ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε έτσι ώστε να είναι μικρό σε έκταση, στην προκειμένη περίπτωση 7 σελίδες και 19 ερωτήσεις. Τα ερωτηματολόγια με μεγάλο αριθμό ερωτήσεων απαιτούν αρκετό χρόνο για την συμπλήρωσή τους και κουράζουν τον αναγνώστη. Το ερωτηματολόγιο της συγκεκριμένης έρευνας δημιουργήθηκε έτσι ώστε να είναι σαφές στον τρόπο που διατυπώνονται οι ερωτήσεις και να μην δημιουργηθεί πρόβλημα στη συμπλήρωση του.

Στη διάρκεια του σχεδιασμού του ερωτηματολογίου επιλέχθηκε προσεκτικά η κάθε ερώτηση ώστε να είναι απλή και να αποφευχθούν προβλήματα ασάφειας. Οι ερωτήσεις καταγράφτηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε ο χρήστης να μην βρεθεί σε δύσκολη θέση.

Οι ερωτήσεις τοποθετήθηκαν σε σωστή σειρά ξεκινώντας από το φύλο του ερωτώμενου και καταλήγοντας σε μία ανοικτή ερώτηση η οποία τοποθετήθηκε στο τέλος του ερωτηματολογίου.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου. Οι ανοιχτές ερωτήσεις δεν υποβάλουν κάποιες απαντήσεις και μπορεί ο ερωτώμενος να εκφράζεται ελεύθερα. Ωστόσο στις κλειστές ερωτήσεις δίνονται εναλλακτικές απαντήσεις.

Ξεκινώντας με ερωτήσεις κλειστού τύπου, το ερωτηματολόγιο καταλήγει σε ερώτηση ανοικτού τύπου. Από τις ερωτήσεις κλειστού τύπου μερικές είναι **διχοτομικές** οι οποίες επιτρέπουν στον ερωτώμενο να επιλέξει μόνο μία από τις δύο απαντήσεις που δίνονται «Όταν χρειάζεστε βοήθεια απευθύνεστε στο προσωπικό της βιβλιοθήκης», «Σας εξυπηρετήσανε», «Πιστεύετε ότι το προσωπικό της βιβλιοθήκης επαρκεί», «Πιστεύετε ότι επαρκεί ο χώρος της βιβλιοθήκης». Στη συνέχεια έχουμε **ερωτήσεις βαθμονόμησης** όπου ο ερωτώμενος μπορεί να απαντήσει σε μία από τις υπάρχουσες κατηγορίες «Πόσο συχνά επισκέπτεστε τη βιβλιοθήκη», «Το φύλο του χρήστη», «Η ηλικία», «Η ιδιότητα του χρήστη», «Πόσο ικανοποιημένοι είστε με τις υπηρεσίες που παρέχει η βιβλιοθήκη». **Ερωτήσεις κατάταξης** όπου ο ερωτώμενος πρέπει να απαντήσει κατατάσσοντας τις ερωτήσεις από αυτή που θεωρεί πιο σημαντική «Για ποιο λόγο επισκέπτεστε κυρίως τη βιβλιοθήκη». **Ερωτήσεις διαβαθμισμένης κλίμακας** όπου βαθμολογεί με μια συγκεκριμένη κλίμακα μια κατηγορία ερωτήσεων

«Πόσο συχνά χρησιμοποιείται τις παρακάτω υπηρεσίες», «Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω του δικτύου», «Ποιος από τους παρακάτω τρόπους επικοινωνίας θα σας εξυπηρετούσε περισσότερο» και «Πως πιστεύετε ότι πρέπει να δραστηριοποιηθεί η Ιατρική Βιβλιοθήκη ώστε να βελτιωθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες σας». **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής** όπου ο χρήστης μπορεί να επιλέξει περισσότερες από μία απαντήσεις «Σε ποια συλλογή πιστεύετε ότι η Ιατρική Βιβλιοθήκη χρειάζεται αναβάθμιση», «Για ποιο λόγο επισκέπτεστε κυρίως τη Βιβλιοθήκη». Τέλος υπάρχει η **ερώτηση ανοικτού τύπου** όπου οι χρήστες καλούνται να διατυπώσουν τα σχόλιά τους για την Ιατρική Βιβλιοθήκη.

Είναι γνωστό ότι ατομικά χαρακτηριστικά, όπως το φύλο, η ηλικία και η ιδιότητα, επηρεάζουν τα αποτελέσματα της έρευνας σε μεγάλο βαθμό. Σε γενικές γραμμές το ερωτηματολόγιο ποικίλλει ανάλογα με το είδος των πληροφοριών που θέλουμε να συλλέξουμε και από το είδος της έρευνας που πραγματοποιούμε.

Η διανομή των ερωτηματολογίων έγινε σε συνεργασία με το προσωπικό της Βιβλιοθήκης. Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε σε χρήστες της Βιβλιοθήκης όπως γιατρούς, ειδικευόμενους, νοσηλευτές, φοιτητές, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό.

Στατιστική επεξεργασία

Στατιστική είναι ο κλάδος των μαθηματικών ο οποίος ασχολείται με τις επιστημονικές μεθόδους συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων και ακολουθεί η συνοπτική παρουσίαση των δεδομένων σε αριθμητική μορφή.

Η στατιστική είναι ένας γενικός όρος ο οποίος χρησιμοποιείται για να συνοψίσει μια διαδικασία όπου ένας αναλυτής μπορεί να χρησιμοποιήσει για να χαρακτηρίσει ένα σύνολο δεδομένων. Η στατιστική έχει σκοπό να βοηθήσει στην μελέτη και κατανόηση των ιδιοτήτων των πληθυσμών χρησιμοποιώντας πληροφορίες που παρέχει ένα μέρος του πληθυσμού το οποίο ονομάζεται δείγμα.

Μετά τη συγκέντρωση των ερωτηματολογίων το επόμενο βήμα είναι η επεξεργασία των στοιχείων. Οι μεταβλητές, οι οποίες συνέβαλαν στην επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων, είναι ποιοτικές (ταξινομούνται τα χαρακτηριστικά σε δύο ή περισσότερες κατηγορίες) και η κωδικοποίησή τους συνδέεται άμεσα με τις ιδιότητές τους. Οι μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν 46. Κατά την κωδικοποίηση δίνεται ένας ακέραιος αριθμός για κάθε πιθανή απάντηση του ερωτώμενου, δηλαδή για κάθε ιδιότητα της μεταβλητής. Η κωδικοποίηση προσφέρεται και ως μέσο ελέγχου της ορθότητας των απαντήσεων, καθώς επιτρέπει να διαπιστωθούν πιθανές αλληλοσυγκρουόμενες πληροφορίες και να αποκατασταθούν τα αληθινά δεδομένα.

Για την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα SPSS 17.0 το οποίο είναι ένα από τα πιο δημοφιλή και εύχρηστα στατιστικά πακέτα για την ανάλυση ερευνών. Το SPSS παρέχει πολλές δυνατότητες στον ερευνητή για τις ποσοτικές ερωτήσεις αφού για τις ποιοτικές έγινε χειρόγραφη καταγραφή των δεδομένων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η παρούσα έρευνα έγινε με σκοπό να προσδιοριστούν οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των χρηστών της Ιατρικής Βιβλιοθήκης του νοσοκομείου «Γεώργιος Γεννηματάς». Επικεντρώνεται στον βαθμό ικανοποίησης των χρηστών από τις υπηρεσίες που προσφέρει η βιβλιοθήκη και στον βαθμό ικανοποίησης τους από αυτές τις υπηρεσίες. Στην έρευνα συμμετείχαν εκατόν πενήντα 150 χρήστες της ιατρικής βιβλιοθήκης με σκοπό να συγκεντρωθούν οι απαιτούμενες πληροφορίες και τα δεδομένα έτσι ώστε να επισημανθούν τα προβλήματα, οι ελλείψεις και οι αδυναμίες των προσφερόμενων υπηρεσιών της βιβλιοθήκης με βάσει τις απόψεις των χρηστών της.

Οι απαντήσεις των ερωτηθέντων, βάσει του ερωτηματολογίου, παρουσιάζονται παρακάτω σε μορφή πινάκων αλλά και διαγραμμάτων:

Ερώτηση 1^η

Η πρώτη ερώτηση αφορά το φύλο των χρηστών της βιβλιοθήκης όπου ο πίνακας μας δείχνει το εξής:

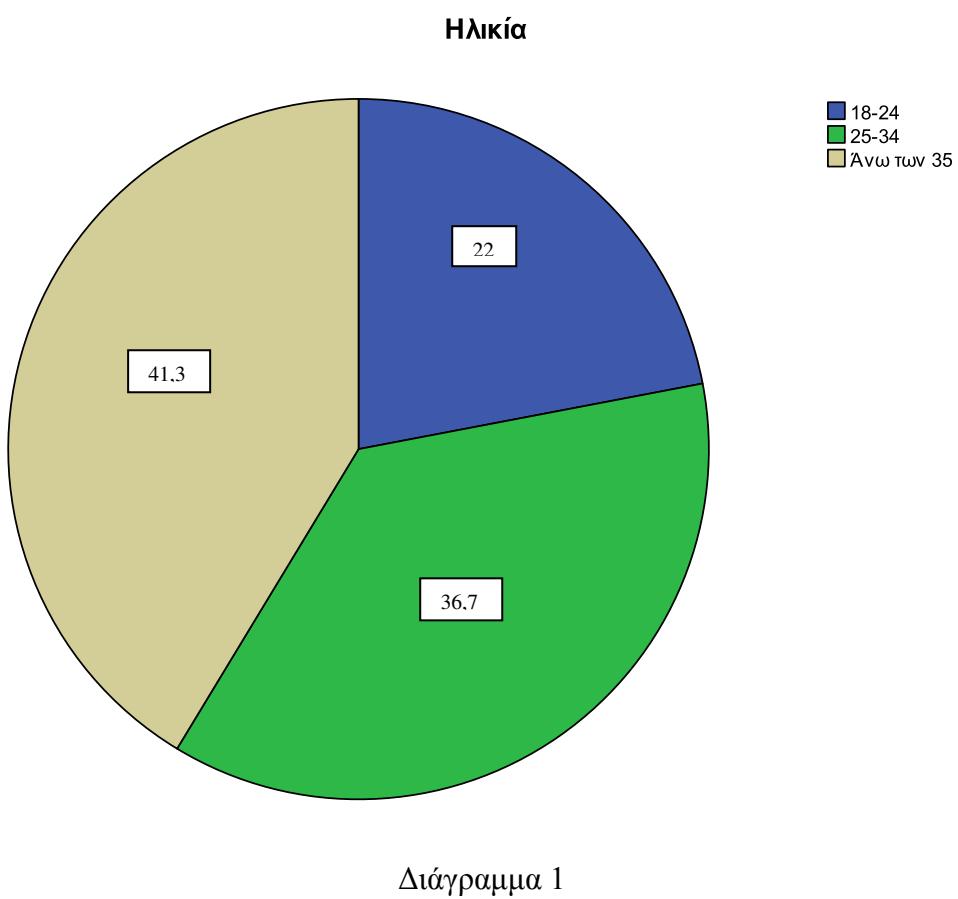
Πίνακας 1: Φύλο

	Συχνότητα	Ποσοστό
Άνδρας	73	48,7
Γυναίκα	77	51,3
Σύνολο	150	100

Από τα αποτελέσματα προκύπτει ότι το ποσοστό των χρηστών που επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη είναι 48,7% άντρες και 51,3% γυναίκες. Δηλαδή, από τους 150 χρήστες οι 73 είναι άντρες και οι 77 γυναίκες. Η διαφορά ανάμεσα στα δύο φύλα είναι ελάχιστη.

Ερώτηση 2^η

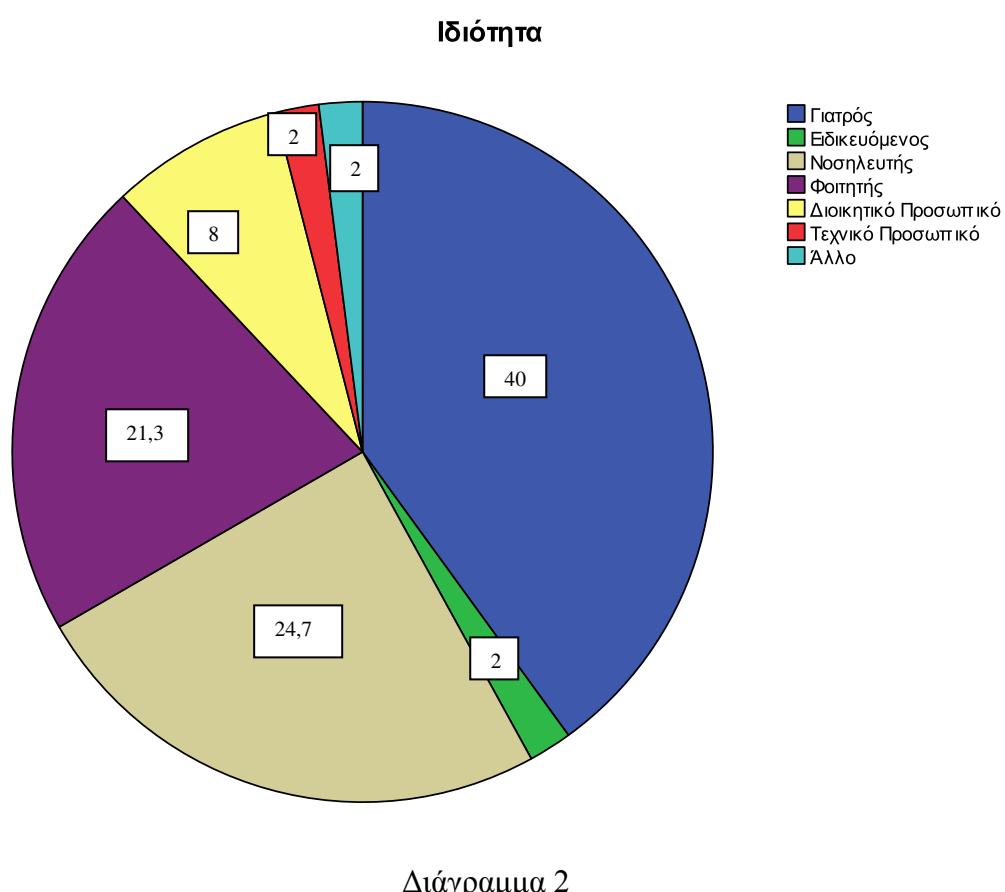
Η δεύτερη ερώτηση αφορά την ηλικία των χρηστών όπου το διάγραμμα μας δείχνει το εξής:

Από το παραπάνω διάγραμμα βλέπουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών είναι άνω των 35 ετών 41,3%, ακολουθεί η ηλικία 25-34 με 36,7% και η ηλικία 18-24 με 22%. Διαπιστώνουμε ότι οι περισσότεροι χρήστες είναι άνω των 35 ετών.

Ερώτηση 3^η

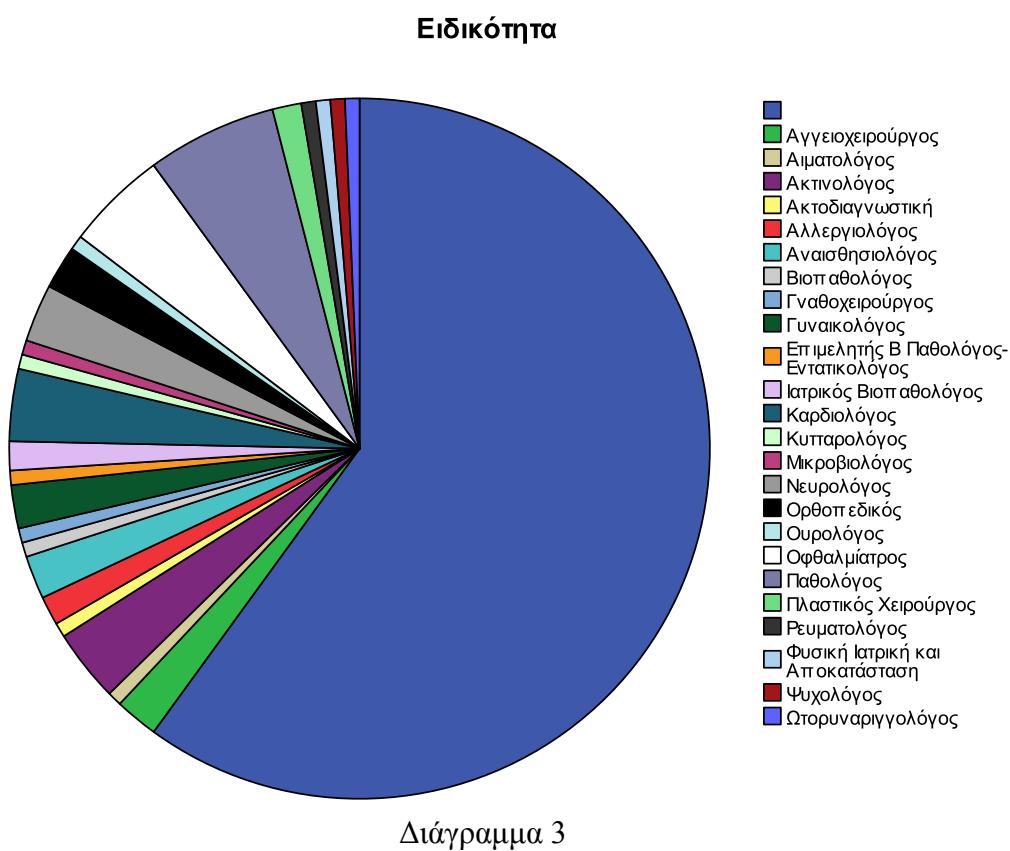
Η τρίτη ερώτηση αφορά την ιδιότητα των χρηστών:

Σύμφωνα με το διάγραμμα παρατηρείται ότι με μεγάλη διαφορά οι γιατροί αποτελούν το 40%, ακολουθούν οι νοσηλευτές με 24,7%, οι φοιτητές με 21,3%, το διοικητικό προσωπικό αποτελεί το 8% και τέλος στο 2% βρίσκονται οι ειδικευόμενοι και το τεχνικό προσωπικό. Παρατηρείται και ένα ποσοστό 2% όπου αφορά εξωτερικούς συνεργάτες του νοσοκομείου οι οποίοι επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη.

Ερώτηση 4^η

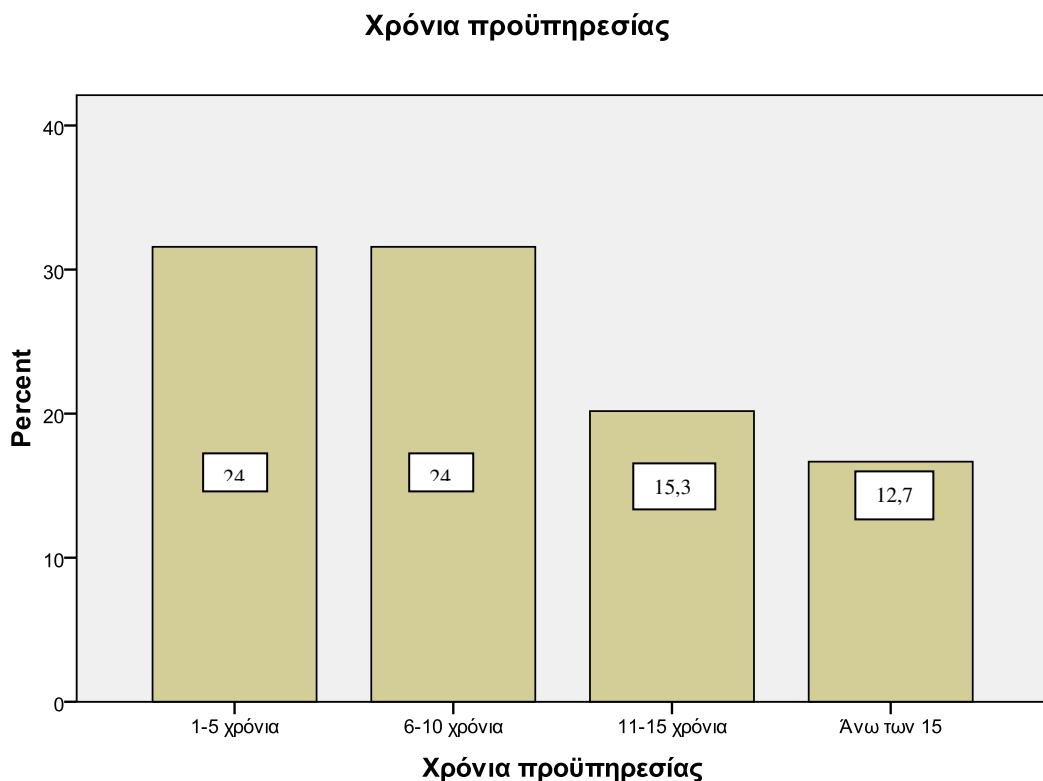
Στην τέταρτη ερώτηση όσοι από τους χρήστες έχουν την ιδιότητα του γιατρού έπρεπε τώρα να αναφέρουν την ειδικότητα. Αυτό φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα:

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα το μεγαλύτερο ποσοστό αντιστοιχεί σε όσους δεν ανήκουν στην ιδιότητα του γιατρού οποίοι είναι 90. Όσον αφορά τις ειδικότητες των γιατρών οι παθολόγοι ανέρχονται σε 9, ακολουθούν οι οφθαλμίατροι οι οποίοι είναι 7, σε 5 ανέρχονται οι ακτινολόγοι και καρδιολόγοι, 4 νευρολόγοι, 3 αναισθησιολόγοι, γυναικολόγοι, αγγειοχειρουργοί ορθοπεδικοί, 2 αλλεργιολόγοι, ιατρικοί βιοπαθολόγοι και πλαστικοί χειρουργοί, και τέλος από 1 είναι ο αιματολόγος, ο επιμελητής β' παθολόγος-εντατικολόγος, ο ουρολόγος, ο κυτταρολόγος, μικροβιολόγος, ψυχολόγος, ωτορυνγολόγος, βιοπαθολόγος, γναθοχειρουργός και όσοι είναι στον τομέα της ακτινοδιαγνωστικής και τέλος της φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης.

Ερώτηση 5^η

Στην πέμπτη ερώτηση προσδιορίζονται τα χρόνια εργασίας/προϋπηρεσίας των χρηστών στο νοσοκομείο:

Διάγραμμα 4

Παρατηρούμε ότι στη από 1-5 χρόνια και 6-10 το ποσοστό ανέρχεται στο 24%, ακολουθεί με 15,3% η προϋπηρεσία των χρηστών από 11-15 χρόνια και 12,7% άνω των 15 χρόνων προϋπηρεσίας.

Ερώτηση 6^η

Στην έκτη ερώτηση οι χρήστες καλούνται να απαντήσουν για το πόσο συχνά επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη:

Πίνακας 2: Επισκέψεις στη βιβλιοθήκη

	Συχνότητα	Ποσοστό
Πιο σπάνια	51	34
1-2 φορές το μήνα	38	25,3
1-2 φορές την εβδομάδα	43	28,7
Καθημερινά	18	12
Σύνολο	150	100

Παρατηρούμε ότι το 34% των χρηστών επισκέπτονται σπάνια τη βιβλιοθήκη, το 28,7% 1-2 φορές την εβδομάδα, πολύ κοντά σε αυτό το ποσοστό είναι το 25,3% που την επισκέπτονται 1-2 φορές το μήνα και τέλος το 12% καθημερινά.

Ερώτηση 7^η

Για ποιο λόγο επισκέπτεστε κυρίως τη βιβλιοθήκη;

Πίνακας 3: Λόγος επίσκεψης Ενημέρωση

	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	111	74
Όχι	39	26
Σύνολο	150	100

Πίνακας 4: Λόγος επίσκεψης Υλικό για εργασία

	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	41	27,3
Όχι	109	72,7
Σύνολο	150	100

Πίνακας 5: Λόγος επίσκεψης Έρευνα

	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	66	44
Όχι	84	56
Σύνολο	150	100

Πίνακας 6: Λόγος επίσκεψης Δανεισμός

	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	12	8
Όχι	138	92
Σύνολο	150	100

Πίνακας 7: Λόγος επίσκεψης Μελέτη

	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	74	49,3
Όχι	76	50,7
Σύνολο	150	100

Πίνακας 8: Λόγος επίσκεψης Άλλο

	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	1	0,7
Όχι	149	99,3
Σύνολο	150	100

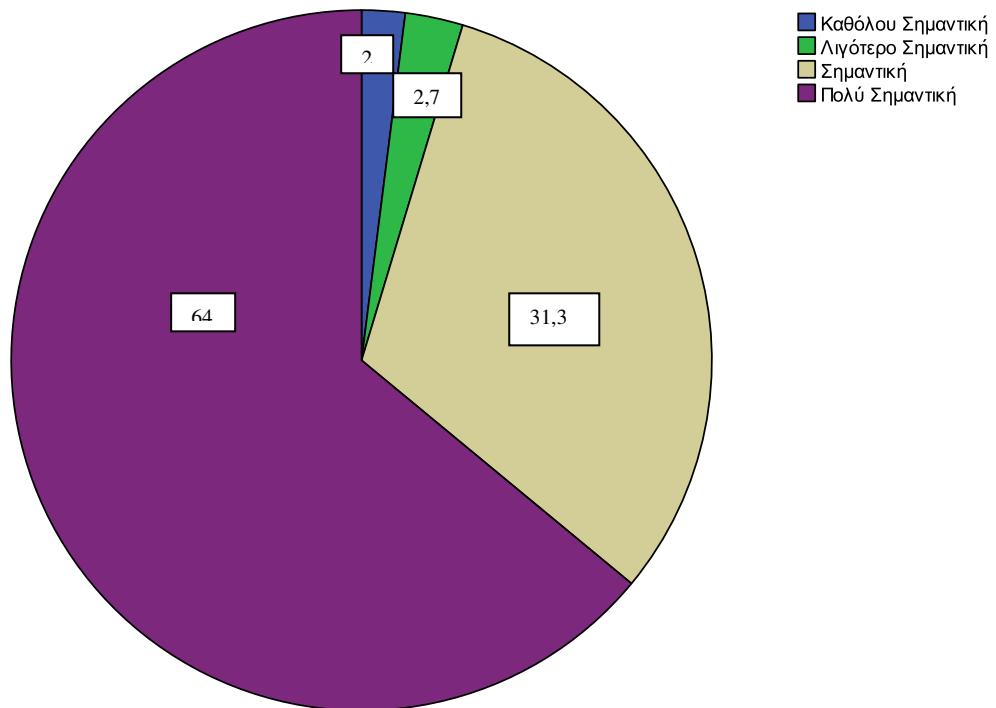
Σύμφωνα με τους πίνακες παρατηρείται ότι με μεγάλη διαφορά οι περισσότεροι χρήστες επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη για ενημέρωση με ποσοστό που ανέρχεται στο 74%. Ακολουθεί με ποσοστό 49,3% όσοι κάνουν μελέτη, για την έρευνα αντιστοιχεί το 44%, όσοι ενδιαφέρονται για το υλικό για εργασία είναι στο 27,3% και τέλος ένα μικρό ποσοστό μόλις 0,7% που αντιστοιχεί σε ένα μόνο χρήστη επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη για να εργαστεί όπως ανέφερε.

Ερώτηση 8^η

Πόσο σημαντικές θεωρείτε τις παρακάτω θεματικές ενότητες από τη συλλογή των βιβλίων της βιβλιοθήκης;

Σε αυτή την ερώτηση οι χρήστες καλούνται να επιλέξουν σε κάθε θεματική ενότητα ποια θεωρούν σημαντική σε διάφορες κλίμακες όπως φαίνεται στα διαγράμματα:

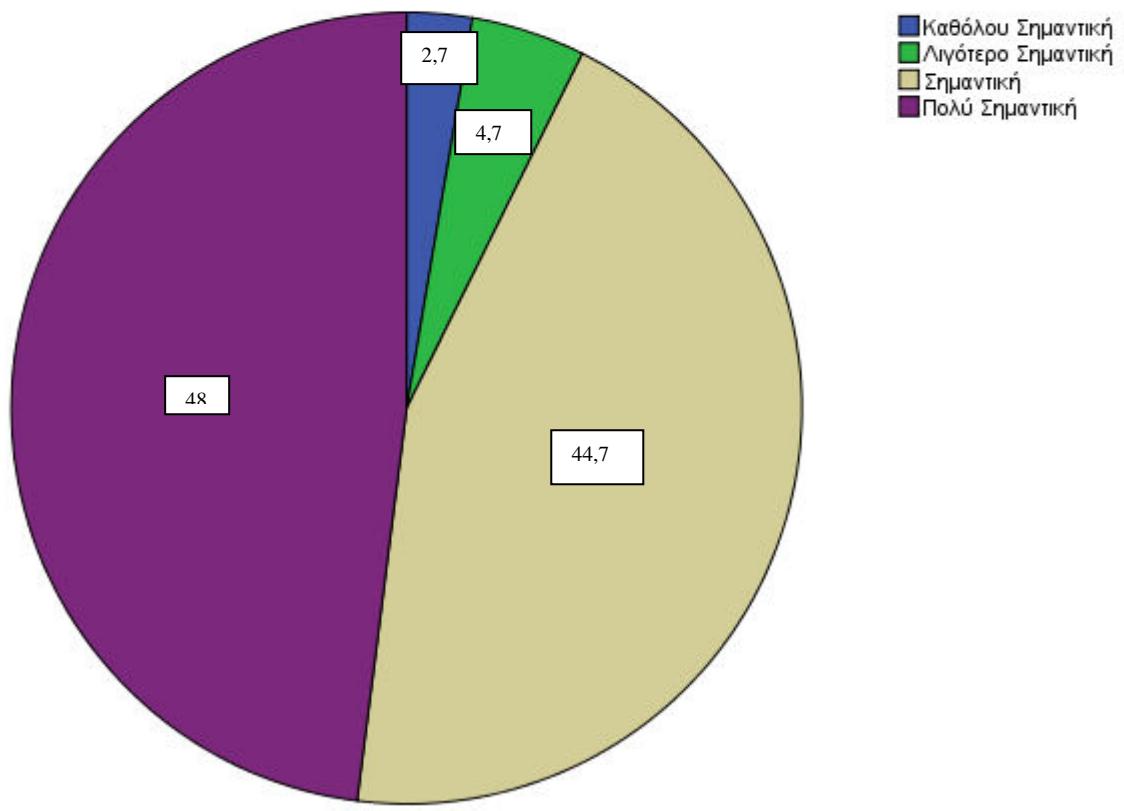
Θεματική Ενότητα Παθολογία

Διάγραμμα 5

Όσον αφορά τη θεματική ενότητα της παθολογίας το 64% των χρηστών τη θεωρούν πολύ σημαντική, ακολουθεί με 31,3% η κλίμακα σημαντική, 2,7% την επέλεξαν λιγότερο σημαντική και ένα ποσοστό 2% καθόλου σημαντική.

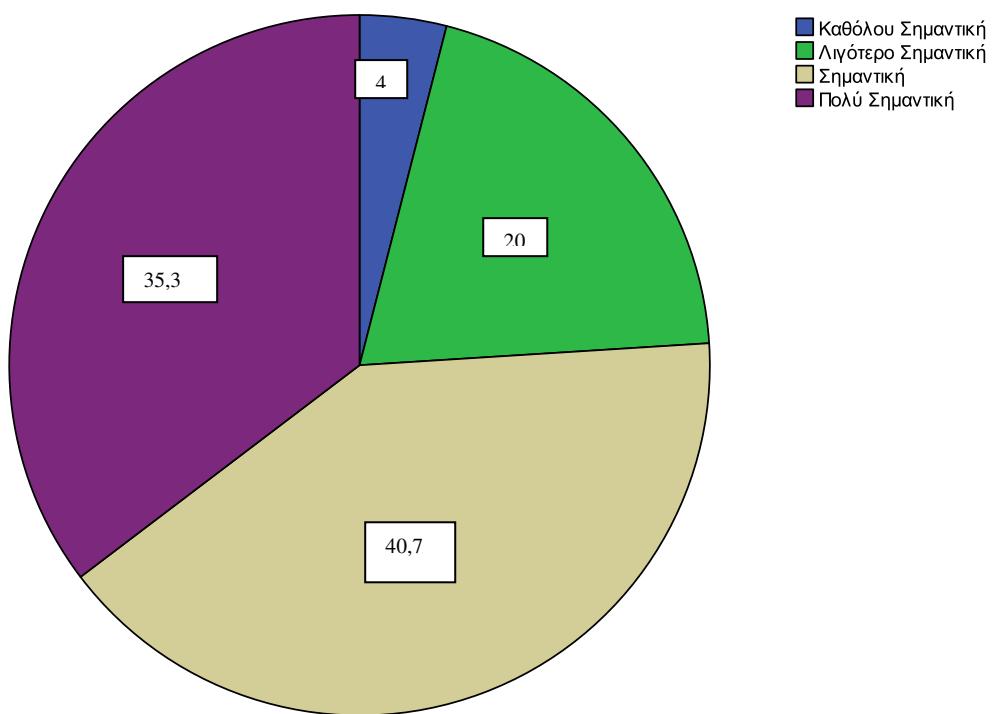
Θεματική Ενότητα Χειρουργική

Διάγραμμα 6

Για τη θεματική ενότητα της χειρουργικής το 48% των χρηστών τη θεωρεί πολύ σημαντική, το 44,7% σημαντική, λιγότερο σημαντική 4,7% και καθόλου σημαντική μόλις 2,7% των χρηστών.

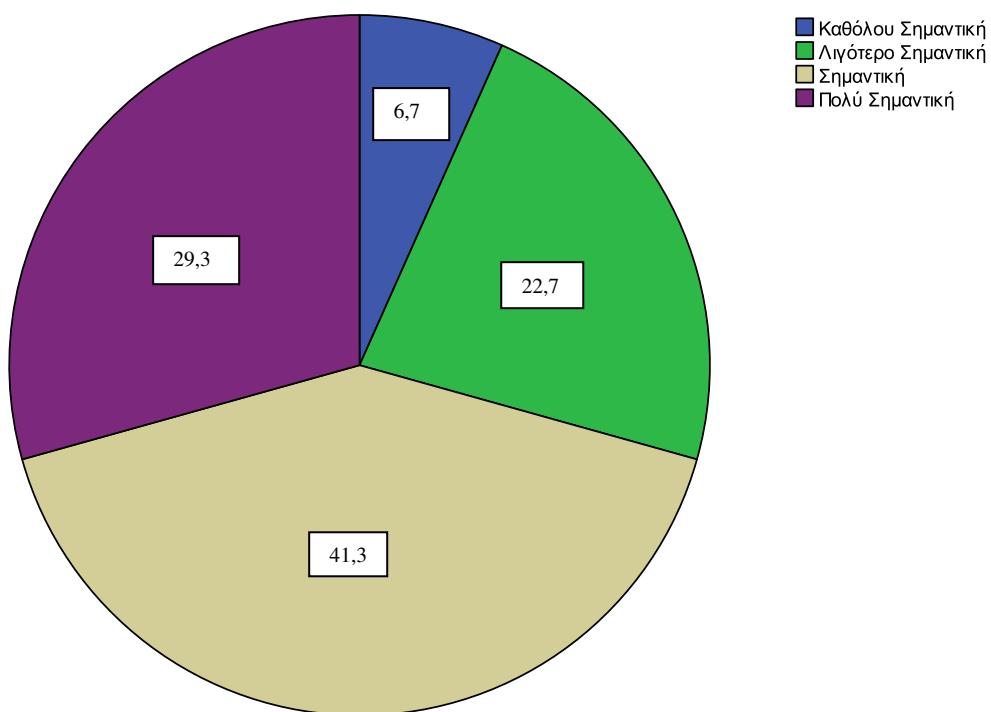
Θεματική Ενότητα Αναισθησιολογία

Διάγραμμα 7

Τη θεματική ενότητα της Αναισθησιολογίας το 40,7% των χρηστών τη θεωρεί σημαντική, ακολουθεί με ποσοστό 35,3% οι χρήστες που την επέλεξαν πολύ σημαντική, 20% λιγότερο σημαντική και 4% καθόλου σημαντική.

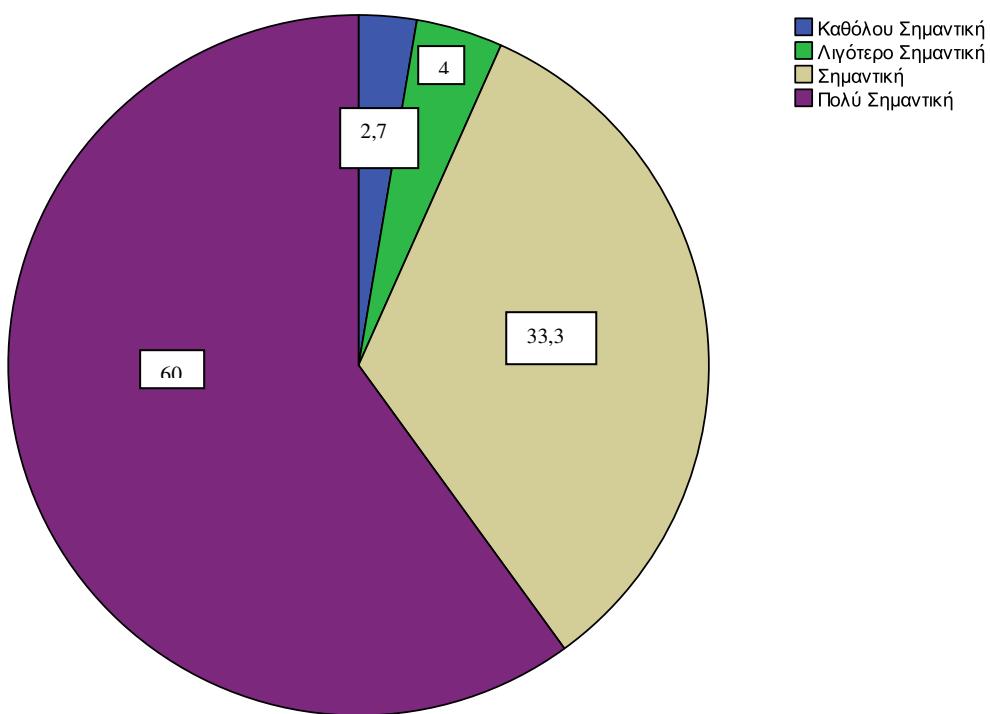
Θεματική Ενότητα Οφθαλμολογία

Διάγραμμα 8

Το ποσοστό των χρηστών που θεωρούν σημαντική τη θεματική ενότητα της Οφθαλμολογίας αντιστοιχεί σε 41,3%, πολύ σημαντική την επέλεξε ένα ποσοστό 29,3%, ακολουθεί με λιγότερο σημαντική το 22,7% των χρηστών και 6,7% όσοι τη θεωρούν καθόλου σημαντική.

Θεματική Ενότητα Νοσηλευτική

Διάγραμμα 9

Τέλος, όσον αφορά τη θεματική ενότητα της Νοσηλευτικής το ποσοστό των χρηστών που τη θεωρεί πολύ σημαντική ανέρχεται στο 60%, ακολουθεί με 33,3% το ποσοστό των χρηστών που την επέλεξαν σαν σημαντική, 4% λιγότερο σημαντική και 2,7% καθόλου σημαντική.

Ερώτηση 9^η

Σε ποια συλλογή πιστεύετε ότι η Ιατρική Βιβλιοθήκη χρειάζεται αναβάθμιση;

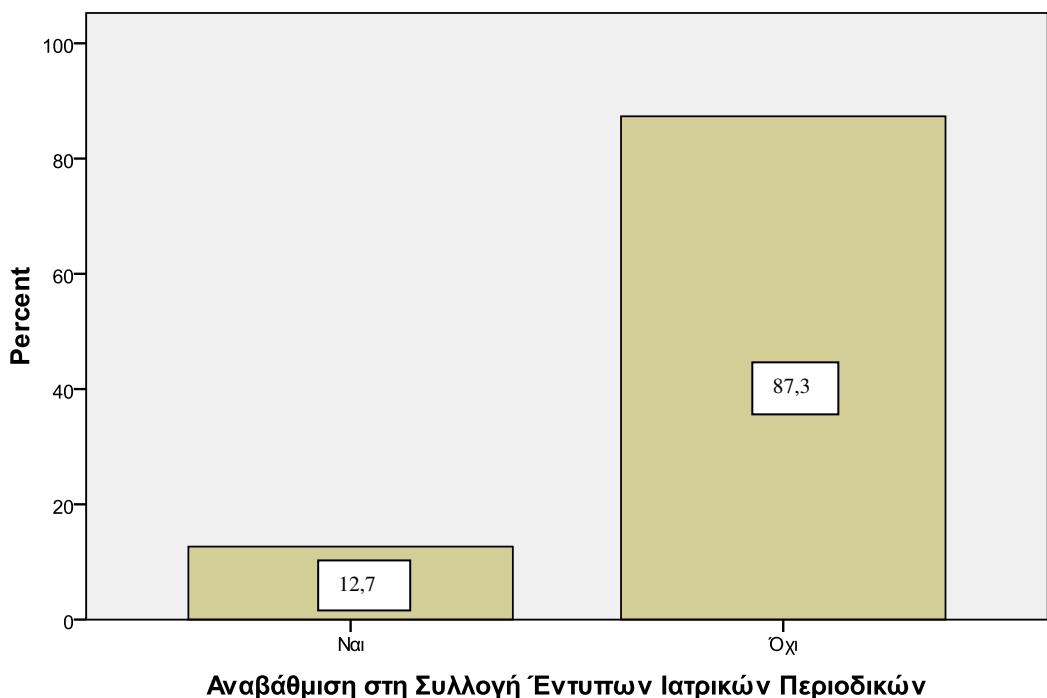
Αναβάθμισή στη Συλλογή Ιατρικών Βιβλίων

Διάγραμμα 10

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα οι χρήστες επέλεξαν ότι η Συλλογή Ιατρικών Βιβλίων δεν χρειάζεται αναβάθμιση. Πιο συγκεκριμένα το 46% των χρηστών θεωρούν ότι δεν επαρκούν τα ιατρικά βιβλία ενώ με ποσοστό που ανέρχεται στο 54% πιστεύουν ότι η βιβλιοθήκη έχει όλα τα ιατρικά βιβλία που χρειάζονται.

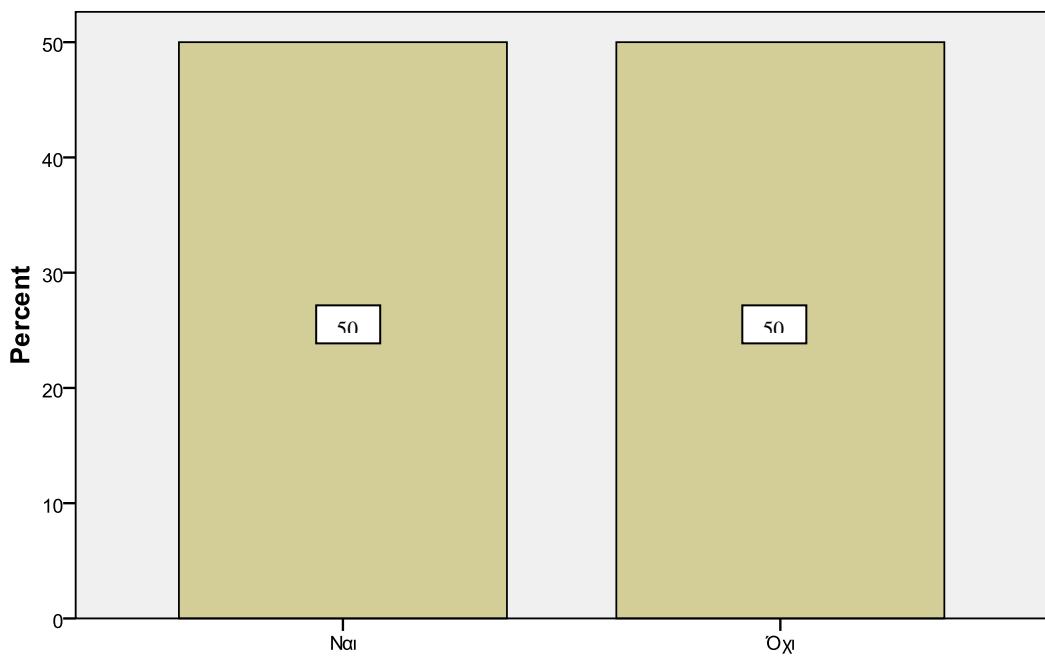
Αναβάθμιση στη Συλλογή Έντυπων Ιατρικών Περιοδικών

Διάγραμμα 11

Οσον αφορά την Συλλογή των Έντυπων Ιατρικών Βιβλίων το ποσοστό των χρηστών που πιστεύουν ότι δεν χρειάζεται αναβάθμιση αντιστοιχεί σε 87,3% και οι χρήστες που θέλουν να αναβαθμιστεί η συλλογή είναι μόλις 12,7%.

Αναβάθμιση στη Συλλογή Ηλεκτρονικών Περιοδικών

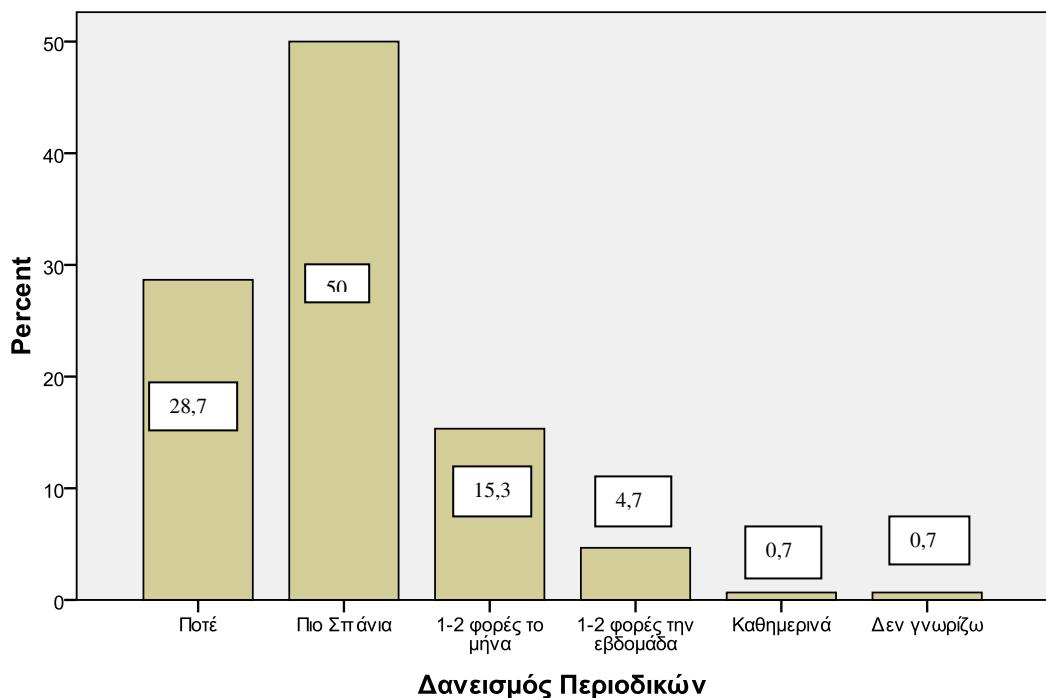
Διάγραμμα 12

Τέλος, εδώ παρατηρείται μια ισότητα των ποσοστών. Το 50% των χρηστών θέλουν να γίνει αναβάθμιση στη Συλλογή των Ηλεκτρονικών Περιοδικών και το άλλο 50% πιστεύει ότι δεν χρειάζεται αναβάθμιση.

Ερώτηση 10^η

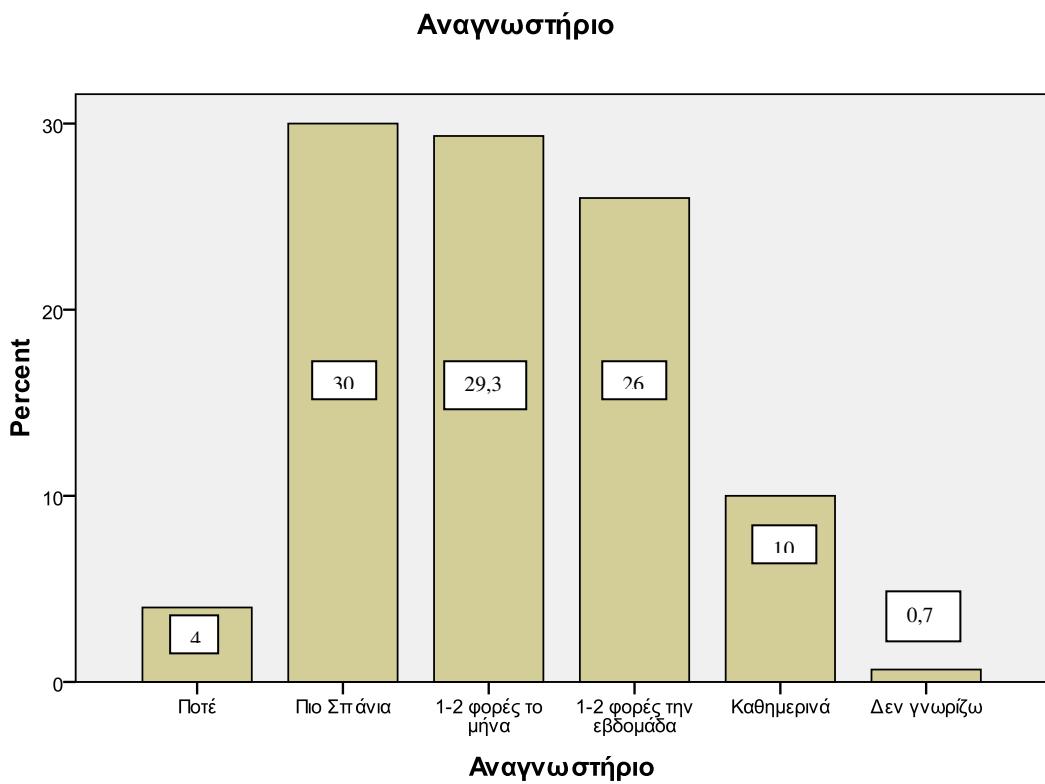
Στην δέκατη ερώτηση οι χρήστες κλήθηκαν να απαντήσουν για το πόσο συχνά χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

Δανεισμός Περιοδικών

Διάγραμμα 13

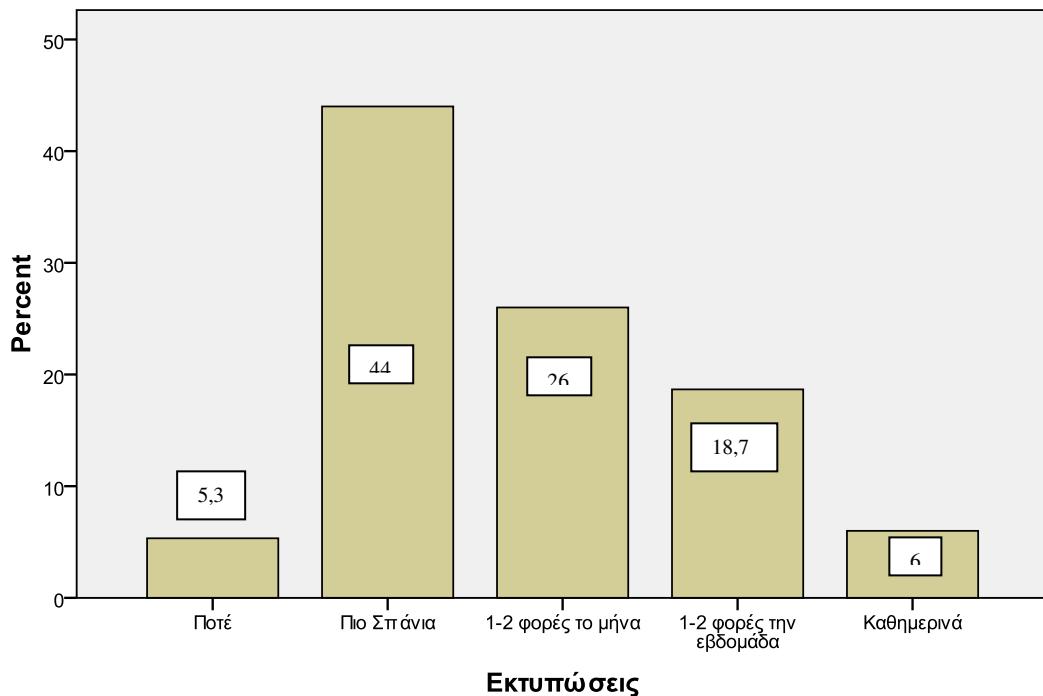
Μόλις 1 χρήστης επέλεξε ότι δεν γνωρίζει για το δανεισμό περιοδικών, όπως κ.ένας ότι το χρησιμοποίει καθημερινά. Παρατηρείται ότι πιο σπάνια χρησιμοποιεί το δανεισμό 50% του πληθυσμού της έρευνας, 28,7% δεν το κάνει ποτέ, 15,3% 1-2 φορές το μήνα και 4,7% 1-2 φορές την εβδομάδα.

Διάγραμμα 14

Όσον αφορά το Αναγνωστήριο πάλι 1 χρήστης επέλεξε ότι δεν γνωρίζει για αυτή την υπηρεσία της βιβλιοθήκης. Με ποσοστό 30% του πληθυσμού χρησιμοποιούν το αναγνωστήριο πιο σπάνια, 29,3% 1-2 φορές το μήνα, 26% 1-2 φορές την εβδομάδα, ακολουθεί με 10% το ποσοστό των χρηστών που το κάνουν καθημερινά και 4% δεν το επισκέπτονται ποτέ.

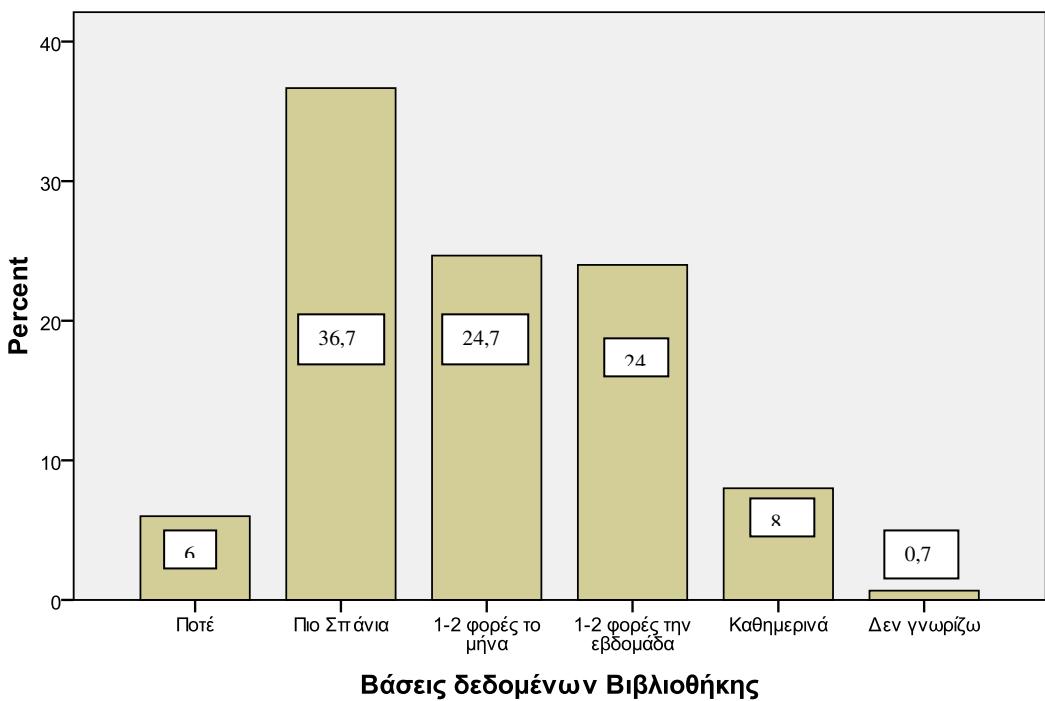
Εκτυπώσεις

Διάγραμμα 15

Στην υπηρεσία των εκτυπώσεων το 44% του πληθυσμού χρησιμοποιούν τις εκτυπώσεις πιο σπάνια, 26% 1-2 φορές το μήνα, 18,7% 1-2 φορές την εβδομάδα, μόλις το 6% καθημερινά και ένα ποσοστό 5,3% ποτέ.

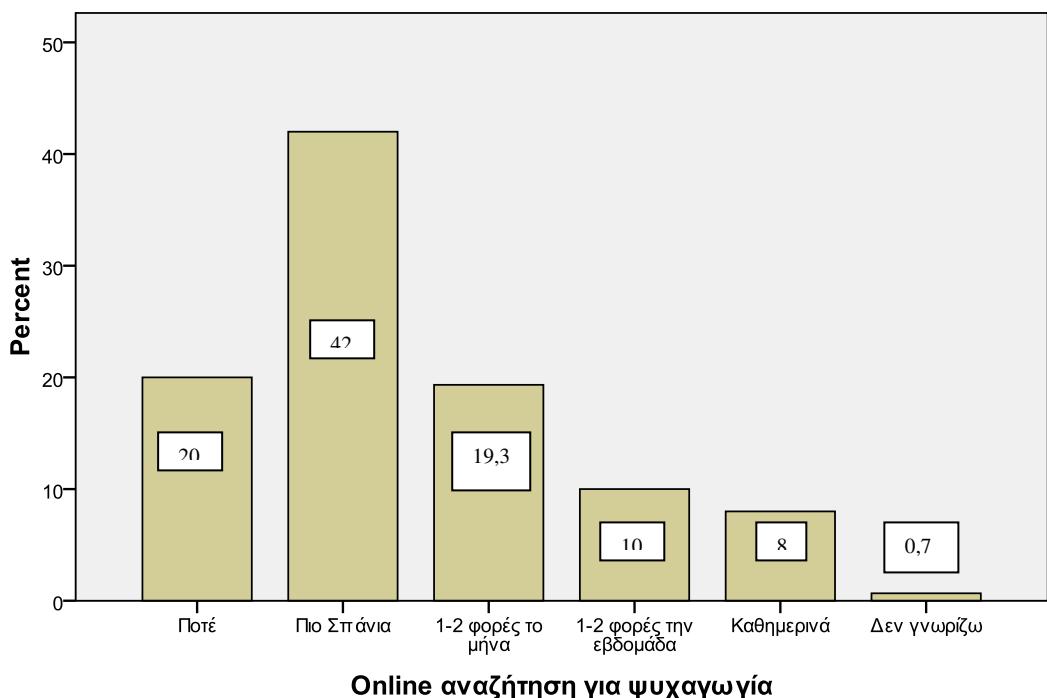
Βάσεις δεδομένων Βιβλιοθήκης

Διάγραμμα 16

Ο πληθυσμός της έρευνας που χρησιμοποιούν σπάνια τις βάσεις δεδομένων της βιβλιοθήκης ανέρχεται σε 36,7%, ακολουθούν με ποσοστό 24,7% όσοι τις χρησιμοποιούν 1-2 φορές το μήνα, ακολουθεί με ελάχιστη διαφορά το ποσοστό των χρηστών που τις χρησιμοποιεί 1-2 φορές την εβδομάδα το οποίο ανέρχεται σε 24%, οι χρήστες που το κάνουν καθημερινά είναι 8%, δεν το κάνουν ποτέ το 6% του πληθυσμού και μόλις ένας χρήστης απάντησε ότι δεν γνωρίζει.

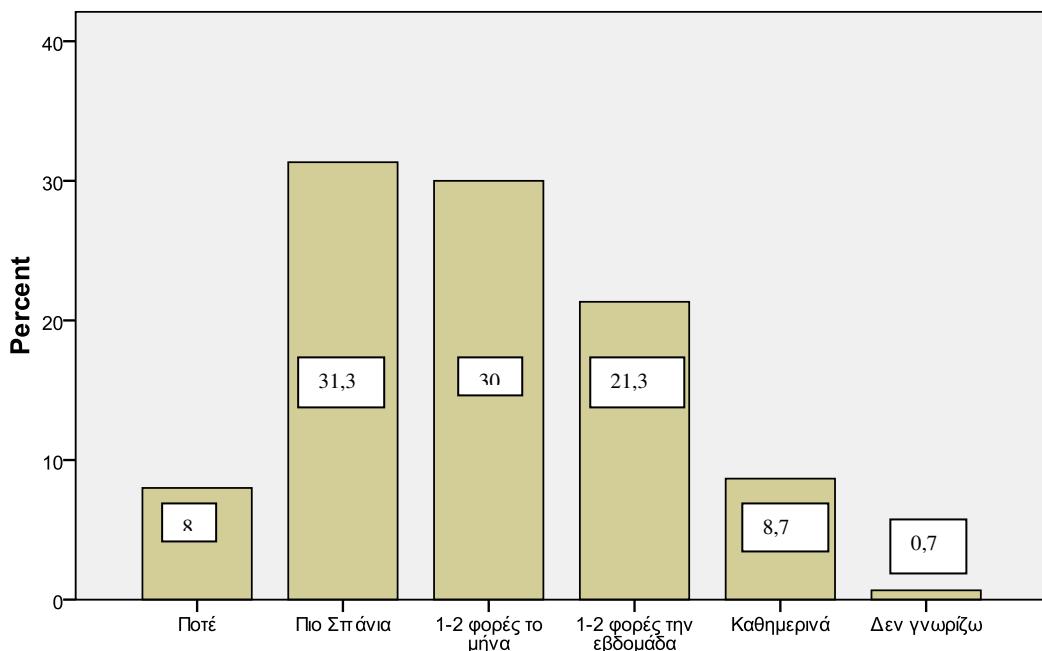
Online αναζήτηση για ψυχαγωγία

Διάγραμμα 17

Υπάρχουν και χρήστες που χρησιμοποιούν την Online αναζήτηση για ψυχαγωγία. Πιο συγκεκριμένα το 42% των πληθυσμού τη χρησιμοποιεί πιο σπάνια, το 20% δεν το κάνει ποτέ, ακολουθεί με 19,3% το ποσοστό των χρηστών που τη χρησιμοποιούν 1-2 φορές το μήνα, με 10% 1-2 φορές την εβδομάδα, 8% σε καθημερινή βάση και τέλος μόλις 1 δεν γνωρίζει για αυτή την υπηρεσία.

Αναζήτηση και εκτύπωση άρθρων Ιατρικών Βάσεων(Pub Med)

Αναζήτηση και εκτύπωση άρθρων Ιατρικών Βάσεων(Pub Med)

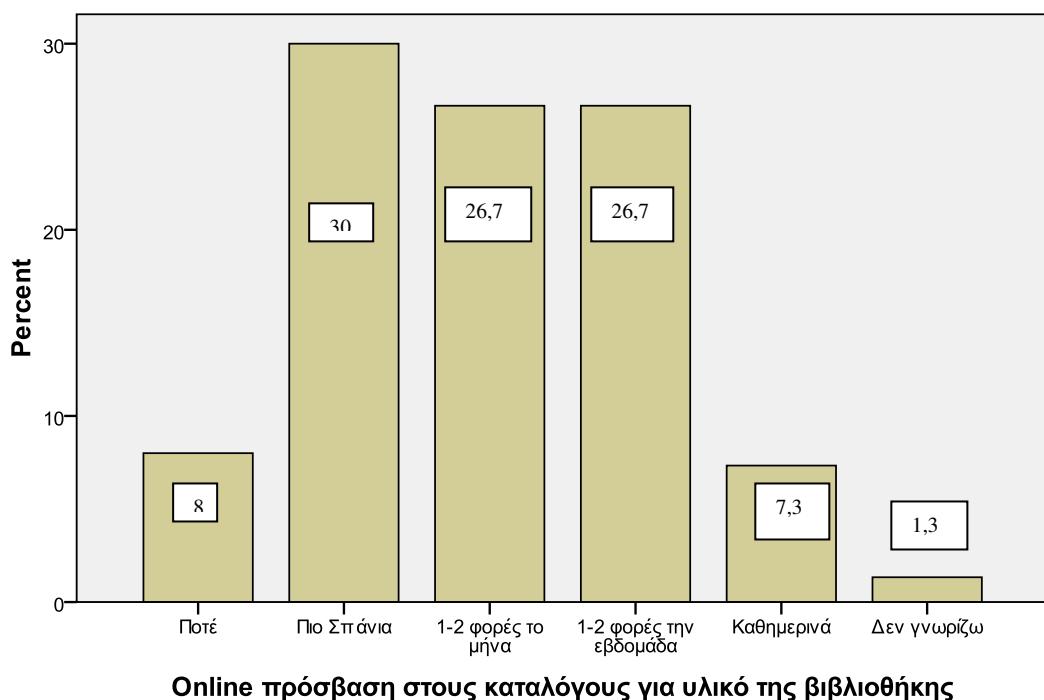
Διάγραμμα 18

Τέλος, σχετικά με την Αναζήτηση και εκτύπωση άρθρων Ιατρικών Βάσεων τη γνωστή Pub Med το 31,3% του πληθυσμού χρησιμοποιεί την ιατρική βάση πιο σπάνια, 30% 1-2 φορές το μήνα, 21,3% 1-2 φορές την εβδομάδα, το 8,7% των χρηστών τη χρησιμοποιεί καθημερινά, ένα ποσοστό 8% δεν το κάνει ποτέ και μόλις 1 χρήστης δεν γνωρίζει τη συγκεκριμένη ιατρική βάση.

Ερώτηση 11^η

Στην ενδέκατη ερώτηση οι χρήστες κλήθηκαν να απαντήσουν για το πόσο συχνά χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω του δικτύου της βιβλιοθήκης.

Online πρόσβαση στους καταλόγους για υλικό της βιβλιοθήκης

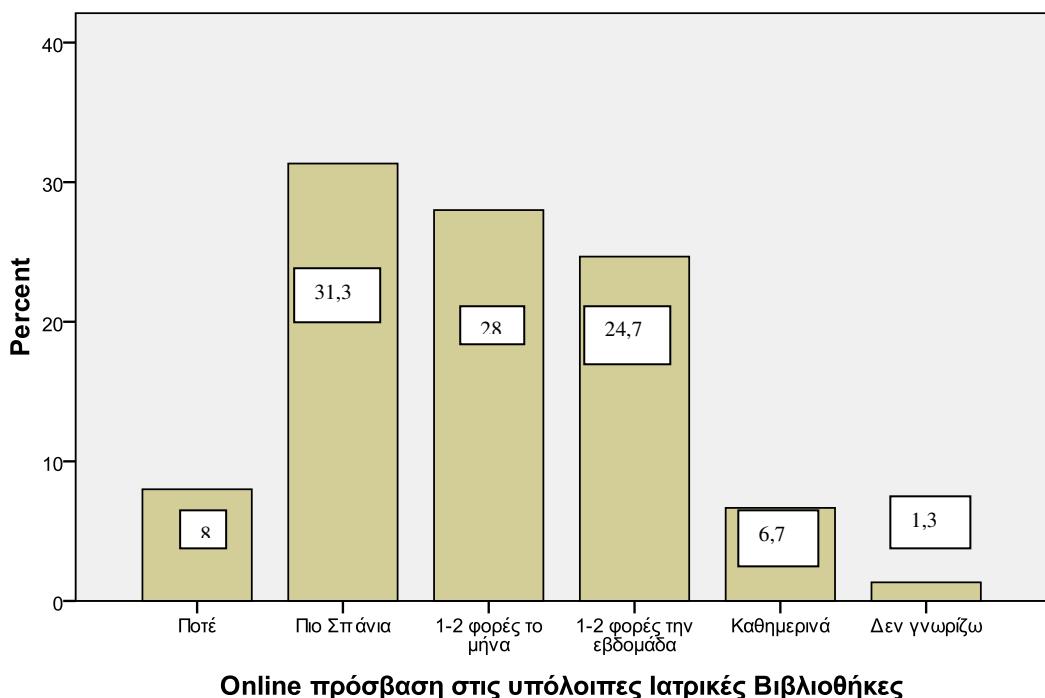

Online πρόσβαση στους καταλόγους για υλικό της βιβλιοθήκης

Διάγραμμα 19

Η Online πρόσβαση στους καταλόγους για το υλικό της βιβλιοθήκης είναι μία υπηρεσία που το 30% των πληθυσμού της έρευνας τη χρησιμοποιεί σπάνια. Με ποσοστό 26,7% οι χρήστες τη χρησιμοποιούν 1-2 φορές το μήνα και 1-2 φορές την εβδομάδα, σε αυτή την επιλογή είναι ίδια τα ποσοστά. Η υπηρεσία δεν χρησιμοποιείται ποτέ από το 8% των χρηστών, καθημερινά γίνεται από το 7,3% και 2 χρήστες δεν το γνωρίζουν.

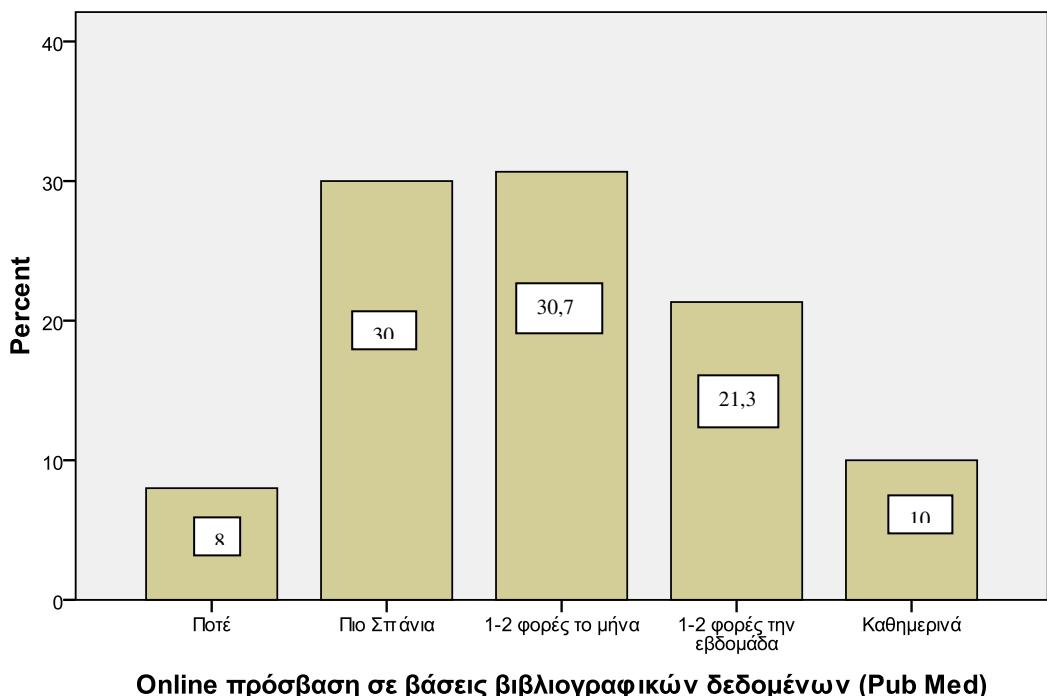
Online πρόσβαση στις υπόλοιπες Ιατρικές Βιβλιοθήκες

Διάγραμμα 20

Το ποσοστό των χρηστών που σπάνια χρησιμοποιούν την Online πρόσβαση της υπόλοιπες Ιατρικές Βιβλιοθήκες ανέρχεται σε 31,3%. Με ποσοστό 28% είναι όσοι το κάνουν 1-2 φορές το μήνα, 24,7% 1-2 φορές την εβδομάδα, ακολουθεί με 8% όσοι δεν το κάνουν ποτέ, καθημερινά χρησιμοποιείται από το 6,7% των πληθυσμού της έρευνας και 2 χρήστες δεν γνωρίζουν για την ηλεκτρονική υπηρεσία.

Online πρόσβαση σε βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων (Pub Med)

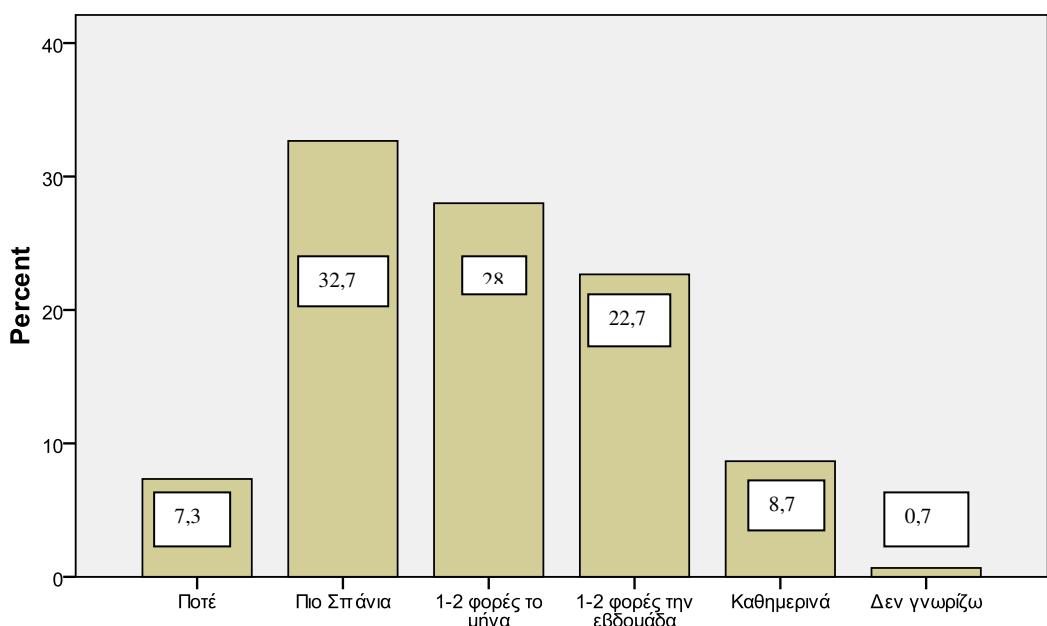

Online πρόσβαση σε βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων (Pub Med)

Διάγραμμα 21

Η υπηρεσία της Online πρόσβασης σε βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων(Pub Med) χρησιμοποιείται από το 30,7% του πληθυσμού της έρευνας 1-2 φορές το μήνα, με ποσοστό 30% είναι οι χρήστες που το κάνουν σπάνια, 21,3% 1-2 φόρες την εβδομάδα, 8% οι χρήστες που δεν τη χρησιμοποιούν ποτέ και με 10% αυτοί που ασχολούνται καθημερινά.

Online πρόσβαση στο πλήρες κείμενο των ηλεκτρονικών περιοδικών στα οποία έχει πρόσβαση η Ιατρική Βιβλιοθήκη

Online πρόσβαση στο πλήρες κείμενο των ηλεκτρονικών περιοδικών στα οποία έχει πρόσβαση η Ιατρική Βιβλιοθήκη

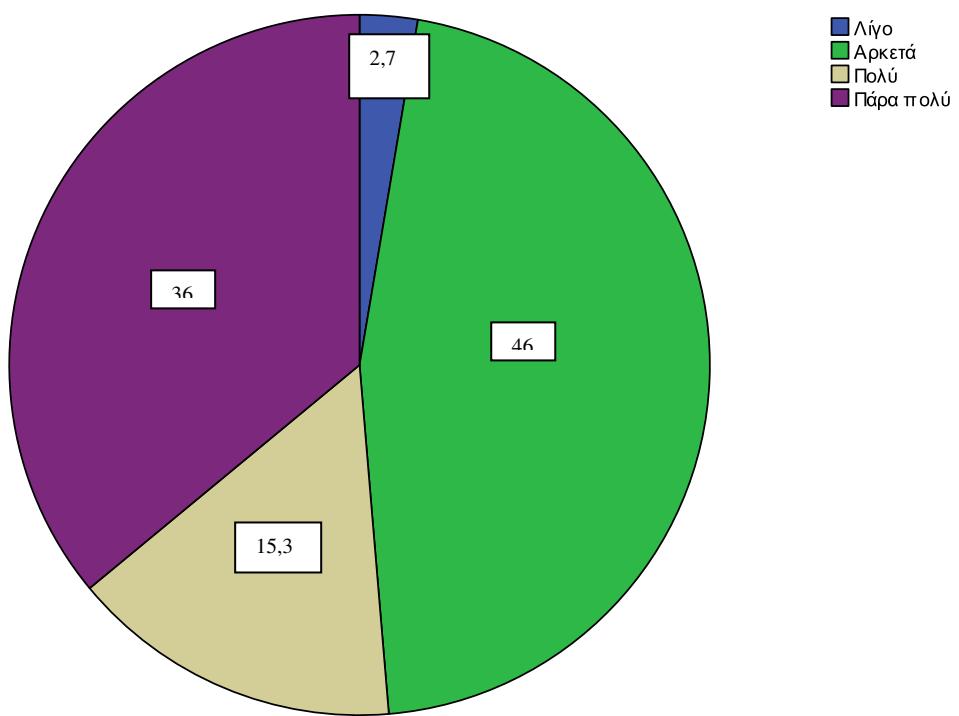
Διάγραμμα 22

Τέλος, η Online πρόσβαση στο πλήρες κείμενο των ηλεκτρονικών περιοδικών στα οποία έχει πρόσβαση η Ιατρική Βιβλιοθήκη χρησιμοποιείται σπάνια από το 32,7% του πληθυσμού της έρευνας. Το ποσοστό που χρησιμοποιεί την υπηρεσία 1-2 φορές το μήνα ανέρχεται σε 28%, ακολουθεί με 22,7% το ποσοστό που τη χρησιμοποιεί 1-2 φορές την εβδομάδα, 8,7% όσοι χρήστες το κάνουν καθημερινά, 7,3% όσοι δεν χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική υπηρεσία και 1 χρήστης ανέφερε ότι δεν γνωρίζει την υπηρεσία.

Ερώτηση 12^η

Πόσο ικανοποιημένοι είστε με τις υπηρεσίες που παρέχει η βιβλιοθήκη;

Ικανοποίηση από τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης

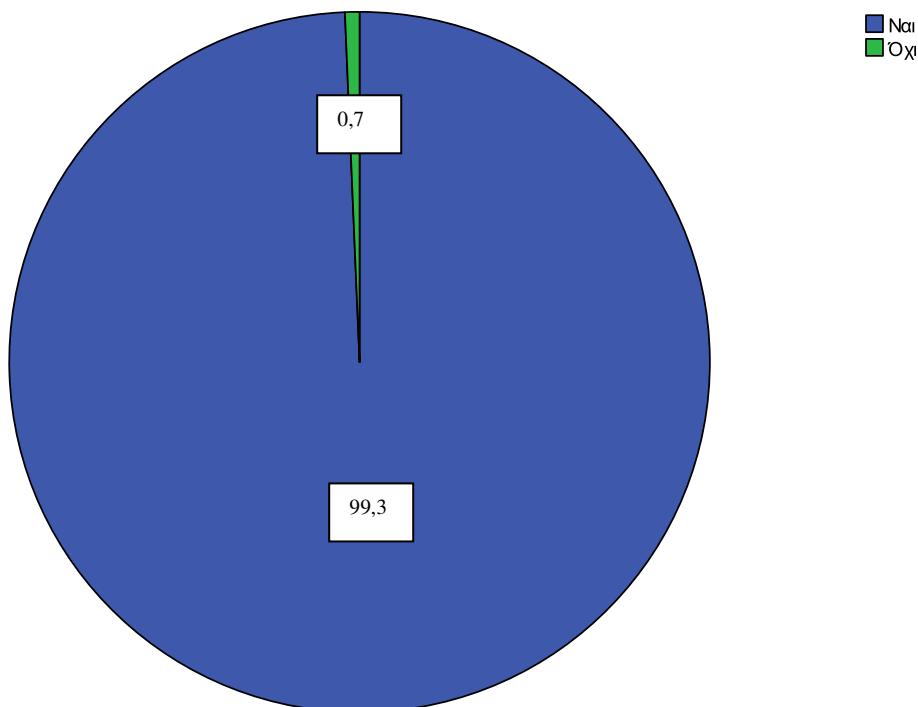
Διάγραμμα 23

Σε αυτή την ερώτηση οι χρήστες κλήθηκαν να εκφράσουν το βαθμό ικανοποίησης τους από τις υπηρεσίες της Ιατρικής Βιβλιοθήκης και σύμφωνα με το διάγραμμα προκύπτει ότι το 46% του πληθυσμού της έρευνας είναι αρκετά ικανοποιημένοι. Με ποσοστό 36% όσοι είναι πάρα πολύ ικανοποιημένοι, ακολουθεί με 15,3% το ποσοστό αυτών που είναι πολύ ικανοποιημένοι κ τέλος με ένα μικρό ποσοστό 2,7% όσοι είναι λίγο.

Ερώτηση 13^η

Όταν χρειάζεστε βοήθεια απευθύνεστε στο προσωπικό της βιβλιοθήκης;

Όταν χρειάζεστε βοήθεια απευθύνεστε στο προσωπικό της βιβλιοθήκης;

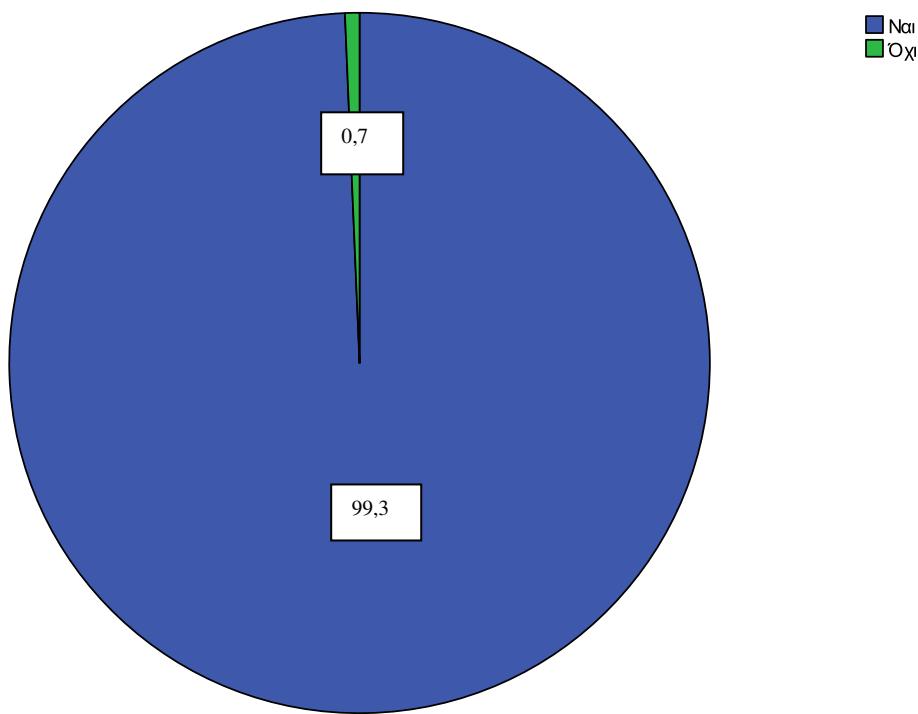
Διάγραμμα 24

Όπως φαίνεται από το διάγραμμα με μεγάλη διαφορά οι χρήστες απάντησαν θετικά σε αυτή την ερώτηση και το ποσοστό αυτών ανέρχεται στο 99,3%. Μόνο ένας χρήστης απάντησε αρνητικά και ο λόγος της άρνησης του είναι ότι όσες φορές χρειάστηκε κάτι δεν υπήρχε τρόπος να βοηθηθεί.

Ερώτηση 14^η

Σας εξυπηρετήσανε;

Σας εξυπηρετήσανε;

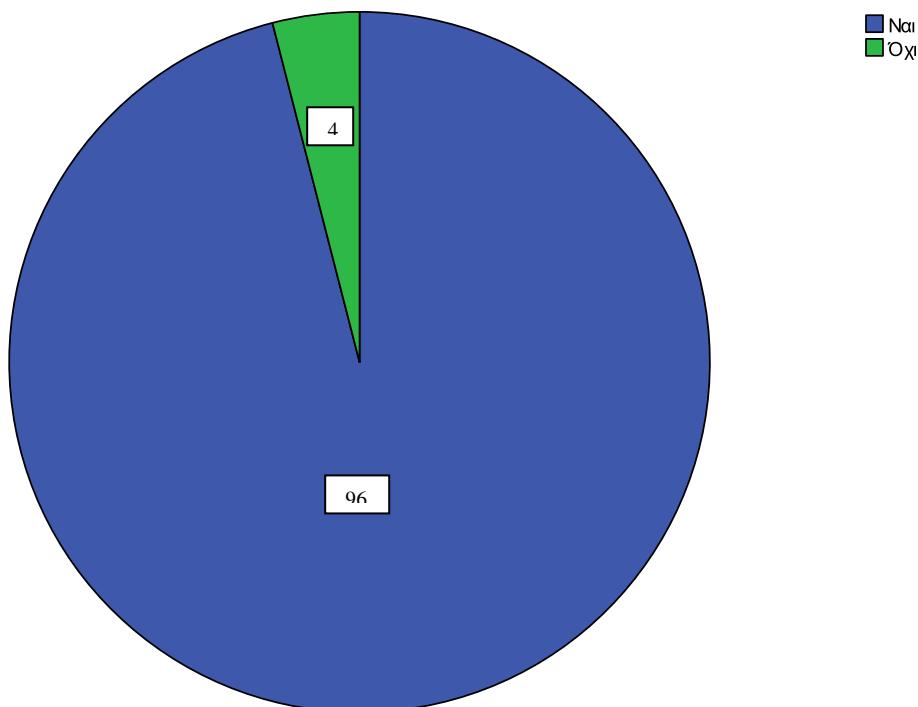
Διάγραμμα 25

Η ερώτηση αυτή αναφέρεται στο αν εξυπηρετηθήκανε σωστά οι χρήστες από το προσωπικό της βιβλιοθήκης. Στο διάγραμμα φαίνεται ότι το 99,3% των χρηστών εξυπηρετηθήκανε σωστά ενώ μόνο ένας χρήστης ανέφερε ότι δεν εξυπηρετήθηκε επειδή η βιβλιοθήκη δεν παρείχε τις ηλεκτρονικά online προσβάσεις για τα άρθρα που χρειάστηκε.

Ερώτηση 15^η

Πιστεύετε ότι το προσωπικό της βιβλιοθήκης επαρκεί;

Πιστεύετε ότι το προσωπικό της βιβλιοθήκης επαρκεί;

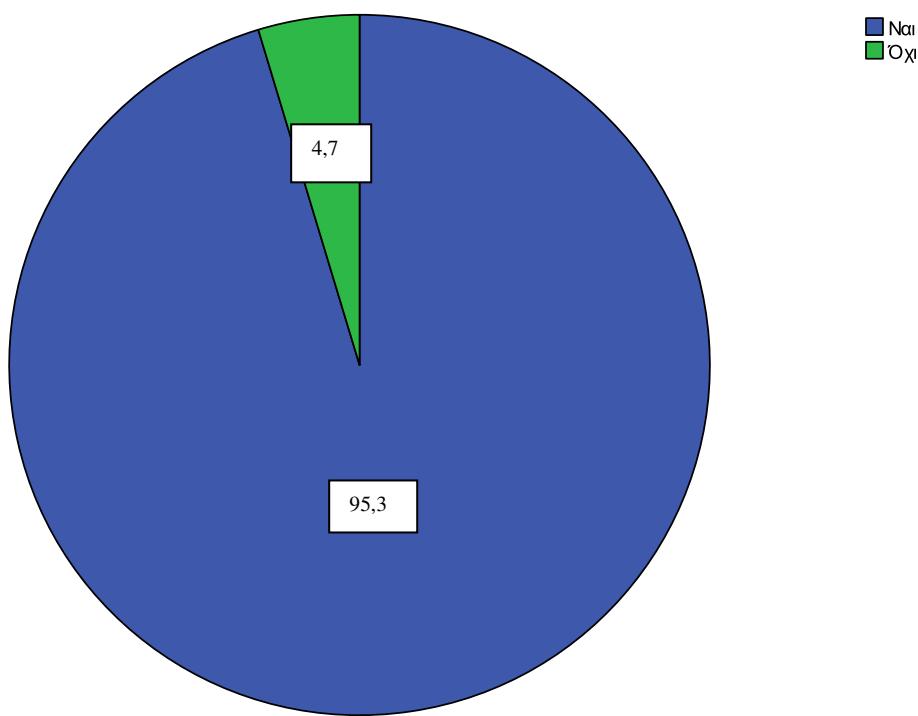
Διάγραμμα 26

Σε αυτή την ερώτηση που αφορά το προσωπικό της βιβλιοθήκης παρατηρείται ότι οι χρήστες που πιστεύουν πως επαρκεί το προσωπικό αντιστοιχούν σε ποσοστό 96%. Αρκετά μεγάλο ποσοστό αλλά υπάρχει και ένα ποσοστό 4% που δηλώνουν ότι χρειάζεται περισσότερο προσωπικό η βιβλιοθήκη. Αυτό το ποσοστό αντιστοιχεί συγκεκριμένα σε έξι άτομα που μέσα από τα σχόλια τους προέκυψε ότι υπάρχουν πολλές ανάγκες και το προσωπικό είναι ελάχιστο σε σχέση με τις ανάγκες τους και ότι χρειάζονται περισσότερα άτομα για να διευρυνθεί το ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης.

Ερώτηση 16^η

Πιστεύετε ότι επαρκεί ο χώρος της βιβλιοθήκης;

Πιστεύετε ότι επαρκεί ο χώρος της βιβλιοθήκης;

Διάγραμμα 27

Σε αυτή την ερώτηση παρατηρείται σύμφωνα με το διάγραμμα πως το 95,3% του πληθυσμού της έρευνας πιστεύουν πως επαρκεί ο χώρος της βιβλιοθήκης. Υπάρχει και ένα ποσοστό 4,7% που ανέφεραν ότι δεν επαρκεί ο χώρος και συγκεκριμένα δήλωσαν πως χρειάζεται περισσότερο αναγνωστήριο, είναι ανεπαρκής ο χώρος μελέτης, πρέπει να έχει περισσότερους ηλεκτρονικούς υπολογιστές σε περίοδο αυξημένης προσέλευσης, είναι περιορισμένος ο αριθμός των τραπεζιών για μελέτη και τέλος θα έπρεπε να υπάρχει δεύτερος χώρος για αναγνωστήριο.

Ερώτηση 17^η

Σε αυτή την ερώτηση οι χρήστες καλούνται να επιλέξουν με βαθμό προτεραιότητας ποιος από τους τρόπους επικοινωνίας της βιβλιοθήκης τους εξυπηρετεί περισσότερο. Αυτό φαίνεται στους πίνακες:

Πίνακας 9: Τρόπος επικοινωνίας με Email

	Συχνότητα	Ποσοστό
1	67	44,7
2	62	41,3
3	16	10,7
4	3	2
5	2	1,3
Σύνολο	150	100

Οι χρήστες που επιθυμούν να επικοινωνούν με τη βιβλιοθήκη μέσω email αντιστοιχούν σε ένα ποσοστό 44,7% και ακολουθούν με 41,3% όσοι θέλουν λιγότερο να χρησιμοποιούν αυτό τον τρόπο επικοινωνίας κ.ο.κ.

Πίνακας 10: Τρόπος επικοινωνίας με Fax

	Συχνότητα	Ποσοστό
1	1	0,7
2	22	14,7
3	82	54,7
4	20	13,3
5	25	16,7
Σύνολο	150	100

Με fax επιθυμούν αν επικοινωνούν μόλις ένα ποσοστό 0,7% που αντιστοιχεί σε ένα χρήστη. Απ' ότι φαίνεται στον πίνακα το μεγαλύτερο ποσοστό που αντιστοιχεί στο 54,7% βρίσκεται στην τρίτη θέση που επιθυμεί να επικοινωνεί με fax, αυτό σημαίνει ότι δεν ενδιαφέρεται για αυτό τον τρόπο επικοινωνίας.

Πίνακας 11: Τρόπος επικοινωνίας με Τηλεφωνική επικοινωνία

	Συχνότητα	Ποσοστό
1	61	40,7
2	36	24
3	29	19,3
4	18	12
5	6	4
Σύνολο	150	100

Στην τηλεφωνική επικοινωνία παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 40,7% επιθυμεί να εξυπηρετείται τηλεφωνικά από το προσωπικό της βιβλιοθήκης ενώ το χαμηλότερο ποσοστό που δεν επιθυμεί την τηλεφωνική εξυπηρέτηση αντιστοιχεί σε 4% του πληθυσμού της έρευνας.

Πίνακας 12: Τρόπος επικοινωνίας με Ενημερωτικό φυλλάδιο για τις δραστηριότητες της βιβλιοθήκης

	Συχνότητα	Ποσοστό
1	16	10,7
2	17	11,3
3	15	10
4	91	60,7
5	11	7,3
Σύνολο	150	100

Ένας άλλος τρόπος επικοινωνίας είναι με Ενημερωτικό φυλλάδιο για τις δραστηριότητες της βιβλιοθήκης, όπως φαίνεται στον πίνακα το 60,7% των χρηστών δεν θεωρεί τόσο σημαντικό αυτό τον τρόπο επικοινωνίας ενώ μόνο το 10,7% επιθυμεί να ενημερώνεται με αυτό τον τρόπο.

Πίνακας 13: Τρόπος επικοινωνίας με Διοργάνωση Ημερίδων

	Συχνότητα	Ποσοστό
1	5	3,3
2	13	8,7
3	8	5,3
4	18	12
5	106	70,7
Σύνολο	150	100

Τέλος, ένας ακόμη τρόπος επικοινωνίας είναι η Διοργάνωση Ημερίδων, στον πίνακα παρατηρείται πως το μεγαλύτερο ποσοστό των χρηστών που αντιστοιχεί στο 70,7% δεν θεωρεί καθόλου σημαντικό αυτό τον τρόπο ενώ μόνο 3,3% του πληθυσμού της έρευνας επιθυμεί να διοργανώνονται ημερίδες.

Ερώτηση 18^η

Πως πιστεύετε ότι πρέπει να δραστηριοποιηθεί η Ιατρική Βιβλιοθήκη ώστε να βελτιωθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες σας;

Σε αυτή την ερώτηση οι χρήστες καλούνται να επιλέξουν με βαθμό προτεραιότητας ποια από τις παρεχόμενες υπηρεσίες θεωρούν σημαντική. Αυτό φαίνεται στους πίνακες:

Πίνακας 14: Τρόποι βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την αύξηση των θέσεων του αναγνωστηρίου

	Συχνότητα	Ποσοστό
1	42	28
2	29	19,3
3	29	19,3
4	27	18
5	6	4
6	17	11,3
Σύνολο	150	100

Όπως παρατηρείται στον πίνακα το 28% των χρηστών επιθυμεί να αυξηθούν οι θέσεις στο αναγνωστήριο έτσι ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα. Μόνο το 11,3% του πληθυσμού της έρευνας δεν ενδιαφέρεται για αυτή την υπηρεσία.

Πίνακας 15: Τρόποι βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την αύξηση θέσεων εργασίας στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές

	Συχνότητα	Ποσοστό
1	13	8,7
2	52	34,7
3	35	23,3
4	12	8
5	34	22,7
6	4	2,7
Σύνολο	150	100

Όσον αφορά την αύξηση των θέσεων εργασίας στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές μόνο το 8,7% του πληθυσμού της έρευνας επιθυμεί να πραγματοποιηθεί αυτή η υπηρεσία ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό που ανέρχεται στο 34,7% το θεωρεί απλά σημαντική αυτή την υπηρεσία.

Πίνακας 16: Τρόποι βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με τη δημιουργία ειδικού χώρου ατομικής μελέτης

	Συχνότητα	Ποσοστό
1	38	25,3
2	20	13,3
3	43	28,7
4	19	12,7
5	7	4,7
6	23	15,3
Σύνολο	150	100

Η δημιουργία ειδικού χώρου ατομικής μελέτης φαίνεται να απασχολεί το 25,3% των χρηστών ενώ το 15,3% δεν επιθυμεί να δημιουργηθεί ειδικός χώρος μελέτης. Παρατηρείται επίσης ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 28,7% δεν θεωρούν τόσο σημαντική αυτή την υπηρεσία.

Πίνακας 17: Τρόποι βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την αποστολή άρθρων μέσω email

	Συχνότητα	Ποσοστό
1	49	32,7
2	11	7,3
3	4	2,7
4	80	53,3
5	3	2
6	3	2
Σύνολο	150	100

Ένας ακόμη τρόπος ώστε να βελτιωθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι η αποστολή άρθρων μέσω email. Εδώ παρατηρείται πως το 32,7% των χρηστών επιθυμεί να αποστέλλει το προσωπικό της βιβλιοθήκης τα άρθρα που χρειάζονται μέσω email. Μόνο ένα μικρό ποσοστό 2% δεν επιθυμεί να γίνεται αυτό. Φαίνεται ότι αυτός ο τρόπος εξυπηρετεί κάποιους χρήστες οι οποίοι δεν έχουν συνέχεια πρόσβαση στη βιβλιοθήκη.

Πίνακας 18: Τρόποι βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την αυτόματη έκδοση κάρτας χρήστη

	Συγχώνευση	Ποσοστό
1	4	2,7
2	31	20,7
3	9	6
4	7	4,7
5	94	62,7
6	5	3,3
Σύνολο	150	100

Εδώ σε αυτό τον πίνακα παρατηρείται πως μόνο το 2,7% του πληθυσμού της έρευνας θεωρεί σημαντική την αυτόματη έκδοση κάρτας χρήστη. Το μεγαλύτερο ποσοστό που δεν θεωρεί σημαντική αυτή την παρεχόμενη υπηρεσία ανέρχεται στο 62,7% των χρηστών.

Πίνακας 19: Τρόποι βελτίωσης παρεχόμενων υπηρεσιών με την σάρωση άρθρων

	Συγχώνευση	Ποσοστό
1	4	2,7
2	7	4,7
3	30	20
4	6	4
5	6	4
6	97	64,7
Σύνολο	150	100

Τέλος η παρεχόμενη υπηρεσία που είναι η σάρωση των άρθρων φαίνεται να μην είναι τόσο σημαντική για τους χρήστες αφού το ποσοστό αυτών ανέρχεται στο 64,7%. Ενώ μόνο το 2,7% του πληθυσμού της έρευνας επιθυμεί να πραγματοποιείται αυτή η υπηρεσία.

Ερώτηση 19^η

Παρακαλώ διατυπώστε τα σχόλιά σας για την Ιατρική Βιβλιοθήκη.

Σε αυτή την ερώτηση οι χρήστες διατυπώνουν τα σχόλια τους για την Ιατρική Βιβλιοθήκη και τους τρόπους η οποία θα μπορούσε να γίνει καλύτερη.

Από τους 150 χρήστες μόνο οι 29 διατύπωσαν κάποιο σχόλιο. Οι υπόλοιποι χρήστες δεν ήθελαν να διατυπώσουν την άποψη τους για την Ιατρική Βιβλιοθήκη. Τα περισσότερα σχόλια τα οποία ανέρχονται σε 18 αφορούν γενικά για την εξυπηρέτηση του προσωπικού, για την βιβλιογραφική κάλυψη και τους χώρους της βιβλιοθήκης.

Όσον αφορά την εξυπηρέτηση δήλωσαν ότι είναι άριστη, εξυπηρετούνται άψογα, γρήγορα και άμεσα. Το προσωπικό της Ιατρικής Βιβλιοθήκης είναι πολύ εξυπηρετικό, έχει άψογη συμπεριφορά, είναι ευγενικό, αξιόπιστο και έχει ενδιαφέρον για το αντικείμενό του. Ακόμη ανέφεραν ότι οι βιβλιοθηκονόμοι έχουν πολύ καλή επαφή με τους χρήστες.

Ο χώρος της βιβλιοθήκης είναι καθαρός και προσεγμένος, ο χώρος της μελέτης είναι ήσυχος, ευχάριστος και κατάλληλος για τις ανάγκες τους και για την αναζήτηση επιστημονικού-ιατρικού υλικού.

Όσον αφορά τη βιβλιογραφική κάλυψη που έχει η Ιατρική Βιβλιοθήκη, οι χρήστες ανέφεραν ότι είναι επαρκής και υπάρχει πρόσβαση σε υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας. Επίσης, είναι επαρκής η γνώση του αντικειμένου των χρηστών καθώς και η εξυπηρέτηση αυτών. Ωστόσο, έγινε αναφορά ότι η συγκεκριμένη βιβλιοθήκη είναι η καλύτερη συγκριτικά με άλλες Ιατρικές Βιβλιοθήκες της Αττικής και έχει πολύ καλό επίπεδο.

Στη συνέχεια, υπάρχουν 7 σχόλια σχετικά με την αναβάθμιση της βιβλιοθήκης. Πιο συγκεκριμένα, οι χρήστες αναφέρουν ότι πρέπει να εφοδιαστεί με πιο σύγχρονο υλικό όσον αφορά τα Ιατρικά Συγγράμματα, πρέπει να ενταχθούν πιο πρόσφατες εκδόσεις βιβλίων επειδή είναι περιορισμένη η πρόσφατη βιβλιογραφία. Υπάρχουν λίγα ιατρικά περιοδικά και ακόμα λιγότερα βιβλία. Ακόμη οι χρήστες τόνισαν ότι λείπε η πρόσβαση σε ηλεκτρονικά περιοδικά και πρέπει να γίνει σύνδεση με τη Heal-Link, επίσης χρειάζεται εκσυγχρονισμό όσον αφορά την online πρόσβαση σε επιστημονικά

περιοδικά και βάσεις δεδομένων των βιβλιοθηκών των πανεπιστημίων. Τονίζεται ότι υπάρχουν μειωμένες δυνατότητες server και καλό θα ήταν να υπάρχουν περισσότερες θέσεις μελέτης.

Τέλος, τέθηκαν 4 σχόλια αποκλειστικά και μόνο για το χώρο της Ιατρικής Βιβλιοθήκης. Τα τρία ήταν θετικά και έγινε αναφορά ότι είναι πολύ ωραίοι οι χώροι, καλό περιβάλλον, ο χώρος μελέτης είναι ευχάριστος, καθαρός και φωτεινός. Όμως ένα σημαντικό αρνητικό σχόλιο για το χώρο είναι ότι δεν υπάρχει ηχομόνωση στο αναγνωστήριο με αποτέλεσμα οι χρήστες να ενοχλούνται και να αποσπάται η προσοχή τους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Το συγκεκριμένο κεφάλαιο είναι καθοριστικό για την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Ιατρική Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Γεώργιος Γεννηματάς», αφού σε αυτό το κεφάλαιο ο αναγνώστης λαμβάνει γνώση για την κατάσταση την οποία βρίσκεται η βιβλιοθήκη σήμερα. Ακόμη ενημερώνεται για τις ανάγκες των χρηστών έτσι όπως παρουσιάστηκαν μέσα από την έρευνα αλλά και από προσωπικές απόψεις κατά τη διάρκεια της εργασίας.

Στην συγκεκριμένη έρευνα έλαβα μέρος 150 χρήστες, οι οποίοι αντιστοιχούν σε 73 άντρες και 77 γυναίκες, Παρατηρείται ότι δεν υπάρχει μεγάλη διαφορά σε σχέση με το ποιος επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη περισσότερο. Ακόμη, διαπιστώθηκε ότι οι πιο πολλοί χρήστες είναι ηλικίας άνω των 35 ετών.

Όσον αφορά την επισκεψιμότητα στην Ιατρική Βιβλιοθήκη οι πιο πολλοί χρήστες την επισκέπτονται πιο σπάνια λόγω του φόρτου εργασίας τους, αφού καθημερινά την επισκέπτονται μόνο 18 χρήστες από του 150 που πήραν μέρος στην έρευνα.

Το κτίριο της βιβλιοθήκης είναι αρκετά καλό και οι χρήστες εξυπηρετούνται εύκολα αφού βρίσκεται μέσα στο χώρο του νοσοκομείου. Η πρόσβαση στο χώρο μελέτης και στους χώρους με τα βιβλία και τα περιοδικά είναι άνετη. Υπάρχει χώρος για να περιηγηθούν άνετα στα βιβλιοστάσια και να αναζητήσουν τις πληροφορίες που θέλουν. Το αναγνωστήριο θα έπρεπε να έχει πιο πολλές θέσεις έτσι ώστε να μπορούν οι χρήστες να διαβάζουν άνετα και να μην αναγκάζονται να αποχωρούν από τη βιβλιοθήκη όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη θέση στο χώρο μελέτης. Ακόμη, όσον αφορά το τμήμα με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές πρέπει να τοποθετηθούν και άλλοι υπολογιστές για να εξυπηρετούνται γρήγορα οι χρήστες. Κάποιοι χρήστες δήλωσαν ότι για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους θα έπρεπε να υπάρχει ένα δεύτερο αναγνωστήριο για να καλύπτονται πλήρως οι ανάγκες τους.

Σχετικά με τη συλλογή της Ιατρικής Βιβλιοθήκης και με βάση τα αποτελέσματα που συγκεντρώθηκαν από τα ερωτηματολόγια προκύπτει ότι χρειάζεται αναβάθμιση σε κάποιους τομείς. Υπάρχουν θετικά αλλά και αρνητικά σχόλια για τη συλλογή.

Αρκετοί χρήστες θεωρούν ότι είναι επαρκής η βιβλιογραφική κάλυψη που παρέχει η βιβλιοθήκη άλλοι όμως θωρούν ότι πρέπει να εφοδιαστεί με πιο σύγχρονο υλικό και να ενταχθούν πρόσφατες εκδόσεις βιβλίων και περιοδικών. Ένα σημαντικό κομμάτι που υστερεί η βιβλιοθήκη είναι η πρόσβαση στη Heal-Link και χρειάζεται εκσυγχρονισμό όσον αφορά την online πρόσβαση σε επιστημονικά περιοδικά και σε βάσεις δεδομένων των βιβλιοθηκών των πανεπιστημίων. Αρκετοί χρήστες μετέφεραν προσωπικά σε εμένα πως καλό θα ήταν να υπήρχε οπτικοακουστικό υλικό στο χώρο της βιβλιοθήκης.

Για το προσωπικό της βιβλιοθήκης όλοι οι χρήστες που έλαβαν μέρος στην έρευνα ανέφεραν ότι είναι ευχαριστημένοι από τη συμπεριφορά των βιβλιοθηκονόμων, είναι πολύ ευχάριστοι και πρόθυμοι να τους εξυπηρετήσουν ανά πάσα στιγμή. Ακόμη τόνισαν πως το προσωπικό δείχνει ενδιαφέρον για το αντικείμενό του και η γνώση τους είναι άριστη. Σημαντικό είναι να αναφερθεί η σχέση του προσωπικού με τους χρήστες, οι οποίοι είναι ευχαριστημένοι καθώς το προσωπικό τους πλησιάζει άμεσα και τους εξυπηρετεί σε κάθε τους ανάγκη. Όμως σημειώθηκε ότι καλό θα ήταν να υπήρχαν και άλλα άτομα στη βιβλιοθήκη γιατί οι ανάγκες των χρηστών μερικές φορές είναι πολλές με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετούνται σωστά, ιδιαίτερα σε περιόδους αυξημένης προσέλευσης.

Συνοψίζοντας, η βιβλιοθήκη για να εκσυγχρονιστεί και να ικανοποιεί πλήρως τους χρήστες της, πρέπει να διευρύνει το ωράριο λειτουργίας της και να λειτουργεί το Σάββατο καθώς αρκετοί από τους χρήστες εργάζονται και είναι δύσκολο να την επισκέπτονται μέσα στην εβδομάδα. Άμεσα πρέπει να προχωρήσει στην ανανέωση της συλλογής της σε πρόσφατες εκδόσεις βιβλίων και τευχών περιοδικών και να συνεχίσει τις συνδρομές στα περιοδικά για να έχουν οι χρήστες τα πιο πρόσφατα άρθρα που χρειάζονται για τις εργασίες τους και γενικά για να καλύπτονται οι απαιτήσεις τους.

Σκοπός της εργασίας ήταν να συγκεντρωθούν τα προβλήματα της Ιατρικής Βιβλιοθήκης για να μπορέσει να γίνει καλύτερη. Η παρούσα πτυχιακή εργασία θα προταθεί στο προσωπικό της βιβλιοθήκης έτσι ώστε να μπορέσουν μέσα από τα συμπεράσματα που προέκυψαν και τις προτάσεις που διατυπώθηκαν να λειτούργει πιο αποτελεσματικά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αλφαβητικός Κατάλογος Ιατρικών Περιοδικών. Αθήνα: Ιατρική Βιβλιοθήκη «Γεώργιος Γεννηματάς», [2006].

Βελαέτη, Γ. Δήμητρα και Σουγιουλτζή, Γ. Ειρήνη. Κατάλογος των Βιοϊατρικών Βιβλιοθηκών της Ελλάδας και της Κύπρου. Αθήνα: Απάκη, Ε. Κυριακή, 1995.

Ζαφειρίου, Γ. Σημειώσεις από το μάθημα Μέθοδοι Έρευνας. Σίνδος: ΤΕΙΘ, 2003.

Μορελέλη-Κακούρη, Μυρσίνη. Οδηγός για τη σύνταξη βιβλιογραφίας και για βιβλιογραφικές παραπομπές. Θεσσαλονίκη: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης, 2004.

Πιέρρος, Σ. Μέθοδοι έρευνας στη βιβλιοθηκονομία. Σίνδος: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης, 2006.

Ρόντος, Κ. και Παπάνης, Ε. Οι τεχνικές του καλού ερωτηματολογίου. Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρη, 2007.

Ρούσσος, Π. και Ευσταθίου, Γ. Σύντομο Εγχειρίδιο SPSS 16.0. Αθήνα: ΕΚΠΑ, 2008.

Χαλβιδάκη, Ελευθερία. Εξυπηρέτηση Αναγνώστη. Αθήνα, 1980-1981.

Χαλεπλίογλου, Αρτεμις. Το παρόν και το μέλλον των Ελληνικών Βιβλιοθηκών Επιστημών Υγείας: ρόλοι συνεργασίες και δράσεις. Αθήνα: Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών, Ακαδημία Αθηνών, 2008.

Χαλεπλίογλου, Άρτεμις και Λάππα, Ευαγγελία. Ο ρόλος του Ιατρικού Βιβλιοθηκονόμου στην Ελλάδα: Προκλήσεις και Προοπτικές. Αθήνα: 16^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2006.

Burton, Elizabeth. «The impact of medical libraries and literature on patient care in New Zealand.» Bull Med Libr Assoc. 83 (1995): 425-430.

Fischer, Wenda. «Total quality management (TQM) in a hospital library: identifying service benchmarks.» Bull Med Libr Assoc. 80 (1992): 347-352.

Holmes, B. Bayard. The Medical College Library. Chicago: College of Physicians and Surgeons, 1899.

Holmes, O.W. «For Libraries are the standing armies of civilization.» Medical Libraries. 1 (1898): 1-4.

Javeau, C. Η έρευνα με ερωτηματολόγιο: το εγχειρίδιο του καλού ερευνητή. Αθήνα: Τυπωθήτω, 2000.

Lindberg, A.B. Donald and Humphreys, L. Betsy. «New England Journal of Medicine.» 2015-The Future of Medical Libraries. 352 (2005): 1067-1070.

Na Won Kim. A Study on the Status of Medical Library User Instruction in Korea and Program Development. Korea: Yonsei University Medical Library, 2008.

Rees, M. Alan. Medical Libraries and the Assessment of User Needs. Ohio: Western Reserve University, 1965.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιείται στο πλαίσιο πτυχιακής εργασίας που εκπονείται στο τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Α.Τ.Ε.Ι Θεσσαλονίκης. Σκοπός της έρευνας είναι να καταγράψει τις απόψεις καθώς και τις ανάγκες των χρηστών της Ιατρικής Βιβλιοθήκης του Γ.Ν.Α «Γ. Γεννηματάς» προκειμένου να βελτιωθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες.

Ερωτηματολόγιο

1. Φύλο

Ανδρας

Γυναίκα

2. Ηλικία

18-24

25-34

Άνω των 35

3. Ιδιότητα

Γιατρός

Ειδικευόμενος

Νοσηλευτής

Φοιτητής

Διοικητικό Προσωπικό

Τεχνικό Προσωπικό

Άλλο

(Παρακαλώ αναφέρετε).....

4. Αν είστε γιατρός παρακαλώ να αναφέρεται την ειδικότητά σας.

.....

5. Πόσα είναι τα χρόνια εργασίας/προϋπηρεσίας στο νοσοκομείο;

.....

6. Πόσο συχνά επισκέπτεστε τη βιβλιοθήκη;

- Καθημερινά
- 1-2 φορές την εβδομάδα
- 1-2 φορές το μήνα
- Πιο σπάνια
- Καθόλου

7. Για ποιο λόγο επισκέπτεστε κυρίως τη βιβλιοθήκη;

- Ενημέρωση
- Υλικό για εργασία
- Έρευνα
- Δανεισμό
- Μελέτη
- Άλλο
- (Παρακαλώ αναφέρετε).....

8. Πόσο **σημαντικές θεωρείτε** τις παρακάτω θεματικές ενότητες από τη συλλογή των βιβλίων της βιβλιοθήκης;

Θεματικές Ενότητες	Καθόλου Σημαντική	Λιγότερο Σημαντική	Σημαντική	Πολύ Σημαντική
Παθολογία				
Χειρουργική				
Αναισθησιολογία				
Οφθαλμολογία				
Νοσηλευτική				

9. Σε ποια συλλογή πιστεύετε ότι η Ιατρική Βιβλιοθήκη χρειάζεται αναβάθμιση;

Συλλογή Ιατρικών Βιβλίων
Συλλογή Έντυπων Ιατρικών Περιοδικών
Συλλογή Ηλεκτρονικών Περιοδικών

10. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις παρακάτω υπηρεσίες;

Υπηρεσίες	Καθημερινά	1-2 φορές την εβδομάδα	1-2 φορές το μήνα	Πιο σπάνια	Ποτέ	Δεν γνωρίζω
Δανεισμός Περιοδικών						
Αναγνωστήριο						
Εκτυπώσεις						
Βάσεις δεδομένων Βιβλιοθήκης						
Online αναζήτηση για ψυχαγωγία						
Αναζήτηση και εκτύπωση άρθρων Ιατρικών Βάσεων(Pub Med)						

11. Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω του δικτύου;

Υπηρεσίες	Καθημερινά	1-2 φορές την εβδομάδα	1-2 φορές το μήνα	Πιο σπάνια	Ποτέ	Δεν γνωρίζω
Online πρόσβαση στους καταλόγους για υλικό της βιβλιοθήκης						
Online πρόσβαση στις υπόλοιπες Ιατρικές Βιβλιοθήκες						
Online πρόσβαση σε βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων (Pub Med)						
Online πρόσβαση στο πλήρες κείμενο των ηλεκτρονικών περιοδικών στα οποία έχει πρόσβαση η Ιατρική Βιβλιοθήκη						

12. Πόσο ικανοποιημένοι είστε με τις υπηρεσίες που παρέχει η βιβλιοθήκη;

Καθόλου

Λίγο

Αρκετά

Πολύ

Πάρα πολύ

13. Όταν χρειάζεστε βοήθεια απευθύνεστε στο προσωπικό της βιβλιοθήκης;

Ναι

Όχι

Αν όχι, παρακαλώ να επισημάνετε τους λόγους:

.....

14. Σας εξυπηρετήσανε;

Ναι

Όχι

Αν όχι, παρακαλώ να επισημάνετε τους λόγους:

.....

15. Πιστεύετε ότι το προσωπικό της βιβλιοθήκης επαρκεί;

Ναι

Όχι

Αν όχι, παρακαλώ να επισημάνετε τους λόγους:

.....

16. Πιστεύετε ότι επαρκεί ο χώρος της βιβλιοθήκης;

Ναι

Όχι Αν όχι, παρακαλώ να επισημάνετε τους λόγους:

.....

17. Ποιος από τους παρακάτω τρόπους επικοινωνίας θα σας εξυπηρετούσε περισσότερο; (Παρακαλώ σημειώστε 1 για το πιο σημαντικό, 2 για το επόμενο, κ.ο.κ)

Email	
Fax	
Τηλεφωνική Επικοινωνία	
Ενημερωτικό φυλλάδιο για τις δραστηριότητες της βιβλιοθήκης	
Διοργάνωση Ημερίδων	

18. Πως πιστεύετε ότι πρέπει να δραστηριοποιηθεί η Ιατρική Βιβλιοθήκη ώστε να βελτιωθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες σας; (Παρακαλώ σημειώστε 1 για το πιο σημαντικό, 2 για το επόμενο κ.ο.κ)

A) Αύξηση των θέσεων του αναγνωστηρίου

B) Αύξηση θέσεων εργασίας στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές

Γ) Δημιουργία ειδικού χώρου ατομικής μελέτης

Δ) Αποστολή άρθρων μέσω email
Ε) Αυτόματη έκδοση κάρτας χρήστη,

ΣΤ) Σάρωση άρθρων

19. Παρακαλώ διατυπώστε τα σχόλια σας για την Ιατρική Βιβλιοθήκη.

.....

.....

.....

.....

Σας ευχαριστώ πολύ
Σοφία Ζώνα